Acatistul Sfântului ierarh Nicolae cu canon

(6 decembrie, 9 mai şi pe 29 iulie)

Sfântul ierarh Nicolae, arhiepiscopul din Mira Lichiei (6 decembrie, 9 mai şi pe 29 iulie):

https://www.academia.edu/43074421/Sf%C3%A2ntul_ierarh_Nicolae_arhiepiscopul_din_Mira_Lichiei_6_decembrie_9_mai_%C5%9Fi_pe_29_iulie_

https://archive.org/details/sfantul-ierarh-nicolae

***

Materiale despre Sfântul ierarh Nicolae, arhiepiscopul din Mira Lichiei:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ier-Nicolae-din-Mira-Lichiei

https://archive.org/details/@steaemy?query=Sf%C3%A2ntul+ierarh+Nicolae

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Sf%C3%A2ntul+ierarh+Nicolae

&&&

După începutul obişnuit:

Cu ce cununi de laudă vom încununa pe arhiereul? Pe cel ce a fost cu trupul în Mira şi duhovniceşte la toţi a ajuns, la cei ce curat îl iubesc pe dânsul, pe mângâietorul tuturor celor necăjiţi şi tuturor celor din primejdii scăpare, turnul creştinătăţii, creştinilor apărător, prin care mândria vrăjmaşilor Hristos a surpat-o, Cel ce are mare milă.

Cu ce cununi de laudă vom încununa pe arhiereul? Pe luptătorul împotriva păgânătăţii şi ajutorul creştinătăţii, pe folositorul Bisericii şi marele sprijinitor, învăţătorul şi apărătorul cel cald, care pe toţi cei rău slăvitori i-a ruşinat, pierzătorul lui Arie, prin care a lui mândrie, Hristos a surpat-o, Cel ce are mare milă.

Cu ce cântări prooroceşti vom lăuda pe arhiereul, care cele ce sunt departe mai înainte le vede, şi cele ce nu sunt de faţă, ca şi cum ar fi de faţă mai înainte le spune? Cel ce toată lumea înconjoară şi pe toţi celor ce li se face strâmbătate îi izbăveşte; cel ce în visuri s-a arătat împăratului celui de Dumnezeu înţelepţit, şi pe cei mai înainte legaţi, de junghierea cea nedreaptă i-a izbăvit, care din destul dăruieşte mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh!

Pe cel ce este podoaba arhiereilor şi lauda părinţilor, izvor de minuni şi credincioşilor folositor mare, adunându-ne, o iubitorilor de praznic, cu laude de cântări să-l lăudăm, zicând: Bucură-te, păzitorul celor din Mira şi mai-nainte şezătorule cinstit şi stăpânul cel neclintit. Bucură-te, luminătorule prea luminat, care luminezi marginile lumii cu minunile. Bucură-te, a celor necăjiţi dumnezeiască bucurie şi folositorul cel prea cald al celor ce li se face strâmbătate. Şi acum, prea fericite Nicolae, nu înceta a te ruga lui Hristos Dumnezeu pentru cei ce cu credinţă şi cu dragoste cinstesc pururea pomenirea ta cea de bucurie şi întru tot prăznuită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară? Sau cine nu va lăuda prea curată naşterea Ta? Că cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul Unul- Născut, Acelaşi din tine, prea curată, a ieşit negrăit întrupându-Se, din fire Dumnezeu fiind şi cu firea om făcându-Se, pentru noi. Nu în două feţe fiind despărţit, ci în două firi neamestecat fiind cunoscut; pe Acela roagă-L, curată, cu totul fericită, să miluiască sufletele noastre.

Stihirile:

Bucură-te, cap sfinţit, locaş curat al faptelor bune, dumnezeiescul îndreptător al prea îndumnezeitei sfinţenii, marele păstor, prea luminate luminătorule, care porţi nume de biruinţă, cel ce te pleci către cei ce se roagă cu umilinţă uitându-te la rugăciunile celor neputincioşi, izbăvitorule prea gata, păzitorule de mântuire al tuturor, celor ce săvârşesc cu credinţă prea slăvită pomenirea ta, pe Hristos roagă-l, prea fericite, să trimită nouă mare milă.

Stih: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui.

Bucură-te, sfinţită minte! Al Treimii cinstit vas, stâlpul Bisericii, întărirea credincioşilor, ajutătorul celor slabi, steaua, care cu strălucirile rugăciunilor bine primite, risipeşti întunericul ispitelor şi al necazurilor totdeauna, ierarhe Nicolae, limanul cel prea lin, la care scăpând, cei cuprinşi de valurile vieţii se mântuiesc. Pe Dumnezeu roagă-l, să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Stih: Preoţii Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate şi cuvioşii Tăi se vor bucura.

Bucură-te, cela ce te-ai umplut de râvnă dumnezeiască şi de răspunsul cel rău ai izbăvit pe cei ce erau să moară cu nedreptate, cu starea ta de faţă cea înfricoşată şi cu venirile prin visuri. Izvorule, care ai izvorât în Mira, Nicolae, miruri de prisosit, care şi sufletele adapă şi împuţiciunile patimilor izgonesc; sabie care tai neghinile înşelăciunii; lopată, care vânturi învăţăturile lui Arie cele ca pleava, pe Hristos roagă-l, să trimită sufletelor noastre mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh!

Omule al lui Dumnezeu şi credincioasă slugă, sluga Domnului, bărbatul doririlor, vasul alegerii, stâlpul şi întărirea Bisericii, al Împărăţiei moştenitorule, nu tăcea a striga pentru noi către Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. a Născătoarei de Dumnezeu.

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată care ai odrăslit rodul vieţii, ţie ne rugăm: Roagă-te, Stăpână, cu Sfinţii apostoli şi cu ierarhul Nicolae, să se mântuiască sufletele noastre.

Doamne, miluieşte ! *(de 12 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**
1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.

12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule! (de 3 ori)

Şi îndatã se cântã, pe glasul al 3-lea: ***Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori),*** *apoi:*

Troparul: Îndreptător credinţei şi chip blândeţelor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte ierarhe Nicolae, roagă pe Hristos Dumnezeu, să mântuiască sufletele noastre. *(de 2 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii ve-cilor, a Născătoarei de Dumnezeu

Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută, prin tine, Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pământ s-a arătat, Dumnezeu întru împreunare neamestecată întrupându-Se, şi crucea de bună voie pentru noi luând; prin care înviind pe cel dintâi zidit, a mântuit din moarte sufletele noastre.

Apoi: ***Doamne, miluieşte !*** *(de 3 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.

8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul Sfântului ierarh Nicolae

Cântarea 1-a

Păstorul cel bun al turmei lui Hristos, bucură-te, Nicolae, că ai fost Mirelor cinstit părinte şi apărător, şi mie-mi dă ca să-ţi aduc ţie: Bucură-te.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dimpreună alergaţi, neamuri pământeşti; bucură-te, aduceţi ierarhului, că bucurie neîmpuţinată aduce la toată lumea.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Celui ce a izbăvit trei voievozi de moartea cea nedreaptă, strigăm ţie: Bucură-te, Nicolae, folositorul celor ce aleargă sub acoperământul tău.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te ceea ce ai primit bucurie de la înger şi mântuieşti pe cei ce te slăvesc pe tine.

Cântarea a 3-a

Nimenea din cei ce aleargă sub acoperământul nădejdii tale, părinte, nu iese de la tine în deşert; ci, bucură-te, aduce ţie, luând ajutor, Nicolae, pe care şi mie îl dăruieşte, întru tot fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îngerii se minunează, prea cuvioase, de folosinţa ta cea caldă, iar oamenii se bucură, primind cu rugăciunile tale mântuire de toate năvălirile drăceşti. Pentru aceasta, bucură-te, aducem ţie, Nicolae, prea lăudate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Platoşă şi armă nebiruită asupra diavolului tu eşti, iar creştinilor întărire. Podoabă ierarhilor, Nicolae prea minunate, bucură-te; mare făcător de minuni, celor înviforaţi liman de linişte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Zămislind, Născătoare de Dumnezeu, pe Ziditorul tău, ai născut pe Făcătorul tuturor şi Domnul, pe care roagă-l să ne izbăvească pe noi de asupreli, căci câte le voieşti, toate le poţi, ca o bună şi Născătoare a celui bun.

Cântarea a 4-a

Cu apostolii împreună şezătorule pe scaun, bucură-te Nicolae, că pe eresul lui Arie l-ai ruşinat şi mândria lui veliar ai surpat-o. Cu rugăciunile tale nu înceta a te ruga pentru robii tăi.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe tânărul acela din mâinile lui Amira al saracinilor l-ai izbăvit şi părinţilor lui întru bucurie l-ai dăruit; pentru aceea, dimpreună cu dânşii şi noi, bucură-te, aducem, Nicolae, prea cuvioase.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe cei trei voievozi de moartea cea nedreaptă, făcătorule de minuni, i-ai mântuit. Arătatu-te-ai în vis împăratului celui credincios şi l-ai îngrozit pe el; iar de la aceia ai luat: Bucură-te, Nicolae, întăreşte-mă şi pe mine cu rugăciunile tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Prea binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, bucură-te! Că tu eşti scaun Împăratului tuturor, mai presus de Heruvimi şi nu zăbovi a ruga pe Fiul tău şi Dumnezeul nostru, pentru cei ce te cinstesc pe tine pururea, cu fericitul Nicolae.

Cântarea a 5-a

Apostole numite, cel ce asemenea cu îngerii stai neîncetat lângă scaunul Stăpânului, pe Arie cel nebun l-ai ruşinat. Pentru aceea strigăm ţie: Nicolae, bucură-te podoaba ierarhilor şi stâlpul Bisericii.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dă-mi mie mână de ajutor, Nicolae, rugându-te către Domnul, pentru că viforul păcatelor mă îneacă; şi mă du către limanul cel lin al pocăinţei, cu rugăciunile tale, părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Deşi am făcut multe fărădelegi, Nicolae minunate, dar nu mă depărtez de la nădejdea acoperământului tău; ca totdeauna, bucură-te, să strig ţie; tu mă izbăveşti de tot necazul şi nevoia, căci câte le voieşti, pe toate le şi poţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Nor, ceea ce eşti mai presus de ceruri, bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, care ai picat nouă picătura, ceea ce eşti una întru tot binecuvântată. Cere de la Dumnezeu, poporului nostru, biruinţă asupra vrăjmaşilor, cu ierarhul Nicolae, pe Acela rugându-L.

Cântarea a 6-a

Soţ lui Hristos şi al doilea Petru te-ai arătat, părinte. Bucură-te, că tu eşti stâlpul Bisericii şi minunat organ, prin Duhul Sfânt, făcând minuni şi răsunând. Pentru aceea, Sfinte Nicolae, bucură-te, aducem ţie totdeauna.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Auzind prea bunul creştin, împăratul Constantin, prin vis, a ta îngrozire cu Avlavie eparhul, pentru bărbaţii aceia ce aveau să se piardă cu nedreptate, degrabă a poruncit ca să-i sloboadă pe dânşii, iar ţie a strigat: Bucură-te, Nicolae.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Corabiei care era să se înece în mare, tu, părinte, te-ai făcut ocârmuitor; dă-mi şi mie ancora bunei înţelegeri în minte şi în inimă, celui ce rău mă învăluiesc cu gânduri drăceşti, ca totdeauna să-ţi aduc: Bucură-te, prea lăudate Nicolae.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Bucură-te, prea lăudată Fecioară; bucură-te, întărirea luminii; bucură-te, că ai născut pe Fiul, Dumnezeu a toate. Pe acela roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, prea fără prihană, să se mântuiască sufletele noastre.

Tropar: Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte ierarhe Nicolae, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

[De aici se spune Acatistul Sfântului ierarh Nicolae cu toate condacele şi icoasele]

Condac 1

Cel ce verşi mir de mult preţ la toată lumea şi mie celui nevrednic şi mai mult decât toţi păcătos, dăruieşte-mi ca să-ţi aduc ţie cântare, părinte Nicolae. Tu, ca cel ce ai îndrăznire către Dumnezeu, slobozeşte-mă din toate necazurile ca să cânt ţie: ***Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!***

Icos 1

Arătatu-te-ai în vis împăratului celui cinstitor de Dumnezeu şi pentru moartea voievozilor acelora l-ai îngrozit pe el şi degrab ascultând de porunca ta, Nicolae, a poruncit ca să-i libereze pe dânşii. Pentru aceea ei au fost cuprinşi de bucurie şi de frică, iar eu cu dânşii grăiesc ţie, Sfinte Nicolae:
Bucură-te, capul cel sfinţit;
Bucură-te, cel ce ai sfărâmat capul cel diavolesc cu rugăciunile tale;
Bucură-te, slujitorule al Împăratului tuturor;

Bucură-te, ajutătorul celor credincioşi;
Bucură-te, întărirea Ortodoxiei;
Bucură-te, pierzătorul celor fără de lege;
Bucură-te, cel ce eşti insuflat cu suflarea Duhului Sfânt;
Bucură-te, cel ce ai pierdut viforul mulţimii zeilor;
Bucură-te, cel ce eşti dimpreună vorbitor cu îngerii;
Bucură-te, izgonitorul demonilor;
Bucură-te, graiule al dumnezeieştilor cuvinte;
Bucură-te, cel ce ai astupat gurile ereticilor;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 2

Pe pământ, al doilea Înaintemergător te-ai arătat, Nicolae, spre mustrarea fără-delegilor; ci acela a mustrat pe Irod, săvârşitorul fărădelegii, iar tu ai ruşinat pe Arie cel orbit cu eresul şi toată lumea ai voit să o curăţeşti de învăţăturile lui cele nedrepte, şi turma ta a o lumina, ca un părinte şi învăţător. Pentru aceea cântăm lui Dumnezeu:***Aliluia!***

Icos 2

Vrând dimineaţa, Avlavie, după porunca împăratului, să scoată pe cei legaţi din temniţă la tăiere, tu, cu minunile tale, mai înainte ai apucat prin vis şi îngro-zindu-l pe el, ai zis: nimic să nu faci bărbaţilor acestora, că nevinovaţi sunt spre tăiere; pentru aceea şi noi cu dânşii grăim ţie, Nicolae mărite:
Bucură-te, mare făcătorule de minuni;
Bucură-te, grabnic ajutătorule;
Bucură-te, cald folositorule;
Bucură-te, cercetătorul celor necăjiţi;
Bucură-te, limanul cel lin al celor înviforaţi;
Bucură-te, mângâierea celor ce plâng;
Bucură-te, hrănitorul celor flămânzi;
Bucură-te, povăţuitorul celor orbi;
Bucură-te, bogăţia săracilor;
Bucură-te, toiagul cel tare al bătrâneţilor;
Bucură-te, cununa Bisericii;
Bucură-te, părintele săracilor şi bun dăruitorule;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 3

Am auzit, Nicolae, de minunile tale şi m-am spăimântat, că de bucurie şi de frică fiind cuprins, ce am a răspunde, nu mă pricep. Ci tu, cu rugăciunile tale cele treze, luminează-mi mintea ca să cânt lui Dumnezeu dimpreună cu tine: ***Aliluia!***

Icos 3

Arhanghelii cu îngerii se minunează, părinte, de credinţa ta cea tare către Dumnezeu; apostolii cu proorocii se laudă cu tine; oamenii cei dreptcredincioşi spre tine au nădejde. Pentru aceasta şi eu, deşi sunt nevrednic, grăiesc ţie, Sfinte Nicolae:

Bucură-te, cel ce împreună locuitor eşti cu îngerii;
Bucură-te, cel ce aduci întristare diavolilor;
Bucură-te, cel ce eşti slujiitor asemenea lui Grigorie Teologul în preoţie;
Bucură-te, cu Ioan Gură de Aur dimpreună vorbitorule;
Bucură-te, prietenul marelui Vasile;
Bucură-te, că dimpreună cu dânşii tai eresurile;
Bucură-te, cel ce porţi o credinţă cu dânşii;
Bucură-te, că faci minuni spre împăcare;
Bucură-te, că tu cureţi lumea de mulţimea zeilor;
Bucură-te, cel ce ai vorbit mai dinainte despre cinstirea Născătoarei de Dumne-zeu în Biserică;
Bucură-te, că ruşinând pe Arie înşelătorul la sobor l-ai învins;
Bucură-te, că pe fecioarele acelea le-ai oprit de la împreunarea cea desfrânată cu ajutorul tău;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 4

O, mare făcătorule de minuni Nicolae, deşi pe fecioarele acelea vrea tatăl lor să le dea, pentru sărăcie, la desfrânare, tu, părinte, mai înainte apucând, aur din destul tatălui lor ai dat. Pentru aceea, nepricepând ei de unde se făcea aceasta, minunându-se, au cântat lui Dumnezeu cântarea: ***Aliluia!***

Icos 4

Ca să arăţi a ta mare milostivire către cei săraci, prea fericite, bătrânului noaptea întru ascuns trei legături de galbeni de aur ai dat, izbăvindu-l pe el şi pe fetele lui de la căderea în păcat. Pentru aceea auzi de la toţi:

Bucură-te, vistieria milei lui Dumnezeu;
Bucură-te, primirea mai înainte a cunoştinţei Lui;
Bucură-te, dătătorule al bunătăţilor lui Dumnezeu;
Bucură-te, hrana şi bucuria celor ce aleargă către tine;
Bucură-te, pâine de hrană neîmpuţinată celor lipsiţi;

Bucură-te, bogăţie de Dumnezeu dăruită celor ce vieţuiesc în lipsă pe pământ;
Bucură-te, ridicarea grabnică a săracilor;
Bucură-te, limpede cugetare a celor necăjiţi;
Bucură-te, că eşti blând ascultător celor neputincioşi;
Bucură-te, dulceaţă a toată lumea;
Bucură-te, mirele celor trei fete;
Bucură-te, izbăvitorul necazurilor mele cu rugăciunile tale;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 5
Către biserica ta mergând oarecând Vasile, sârguindu-se să-ţi aducă dar, a fost răpit de agareni şi l-au dat pe el ostaşii lui Amira stăpânului lor spre slujbă; iar părinţii lui, deşi erau întristaţi, însă n-au încetat a îndrepta către tine rugăciuni şi, trecând ziua praznicului tău, de către seară, l-ai pus pe el înaintea lor şi, văzând ei această minune, cu tine cântare de bucurie lui Dumnezeu cântau: ***Aliluia!***

Icos 5
Mergând fiul lui Agricola să dea un pahar lui Amira a stat înaintea lui cu frică; iar tu, părinte, rugat fiind de părinţii lui l-ai izbăvit pe el din mâinile lui în acel ceas; pentru aceea cu dânşii grăim ţie, Nicolae, ca unui bun păstor:
Bucură-te, ierarhul Domnului;
Bucură-te, luminată propovăduire a creştinătăţii;
Bucură-te, cel ce porţi nume de biruinţă;
Bucură-te, stârpirea patimilor celor neroditoare;
Bucură-te, aducerea de roadă a pomilor celor duhovniceşti;
Bucură-te, îndreptătorul dreptcredincioşilor;
Bucură-te, prădarea păgânătăţii;
Bucură-te, doctorul cel fără de plată;
Bucură-te, că în dar ai luat, în dar împarţi tămăduiri;
Bucură-te, al celor neputincioşi bun păstor;
Bucură-te, cel ce izgoneşti dintre noi pe slujitorii cei diavoleşti;
Bucură-te, desfătarea a toată lumea;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 6
Minunată s-a arătat naşterea ta, Nicolae, credincios fiind tu pe pământ, din vre-mea naşterii tale; că ai supt numai din sânul cel drept şi de la sânul maicii tale te-ai cunoscut făcător de minuni; pentru aceea şi acum cu tine cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 6

De împresurările diavoleşti izbăveşte pe oameni, părinte, cu rugăciunile tale, cel ce cu râurile sudorilor tale ai stins mulţimea zeilor celor păgâni; pentru accea şi acum dăruieşte vindecări neputinţelor noastre, ierarhe, ca să te lăudăm pe tine zicând:
Bucură-te, Nicolae;
Bucură-te, făcătorule de minuni;
Bucură-te, ierarhe;
Bucură-te, prea cuvioase;
Bucură-te, prea fericite;
Bucură-te, cel ce eşti cu nume mare;
Bucură-te, prea mărite;
Bucură-te, hrănitorul postitorilor;
Bucură-te, învăţătorul înfrânării;
Bucură-te, îndreptarea celor rătăciţi;
Bucură-te, că altceva nu ştim să grăim fără numai: bucură-te;
Bucură-te, că prin tine ne îndestulăm de lumină;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 7

Având vicleană cunoştinţă Arie a început a învăţa eresurile cele fără de Dumnezeu şi a intrat în turma ta, ca un lup, vrând ca o fiară să o apuce; dar tu, prea lăudate, degrab alergând către Stăpânul, cu rugăciunile tale ai izgonit toată nebunia lui şi ca pe o fiară cumplită l-ai surpat. Pentru aceea cu tine, Nicolae, cântăm lui Dumnezeu, Celui ce ţi-a dat ţie această putere: ***Aliluia!***

Icos 7

Mai înainte împotrivindu-te eresului lui Arie, cel de trei ori blestemat, ai ruşinat a lui fără de Dumnezeu învăţătură şi ca pe al doilea Iuda surpându-l l-ai lăsat. Pentru aceea şi noi grăim ţie neîncetat:
Bucură-te, întâistătătorule pe scaunul Mirelor;
Bucură-te, mare ierarh al Lichiei;
Bucură-te, cale nerătăcită a celor ce înoată pe mare;
Bucură-te, timpan, care dai sunet de dumnezeiască glăsuire;
Bucură-te, chimval bine răsunător;
Bucură-te, trâmbiţa Sfintei Treimi;
Bucură-te, că ai stricat trâmbiţa eresurilor lui Arie;
Bucură-te, zicea ţie Constantin;
Bucură-te, a grăit ţie Avlavie;
Bucură-te, a adus ţie tatăl cu fetele;
Bucură-te, au grăit Agricola cu Vasile;

Bucură-te, că prin tine de mânia potopului izbăvindu-ne, pace cu Dumnezeu aflăm;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 8

Minune dumnezeiască te-ai arătat, fericite, celor ce alergau la biserica ta, de Dumnezeu purtătorule, de multe feluri de necazuri şi năvăliri izbăvindu-i, părinte, pe cei ce după Dumnezeu, spre tine cu credinţă şi-au pus nădejdea, cântând: ***Aliluia!***

Icos 8

Ca cel ce ai îndrăznire către Hristos, Nicolae, că turma Lui păzeşti de lupii cei văzuţi şi nevăzuţi şi de către cei ce scapă sub acoperământul tău nu te întorci, şi nouă celor ce suntem învăluiţi de gânduri şi de lucruri viclene, dă-ne mână de ajutor, părinte, ca să te lăudăm pe tine zicând:
Bucură-te, Nicolae prea lăudate;
Bucură-te, întărirea Mirelor;
Bucură-te, podoaba Lichiei;
Bucură-te, cârmuitorule cel bun;
Bucură-te, că dimpreună cu îngerii salţi;
Bucură-te, căci cu arhanghelii te veseleşti;
Bucură-te, că fără materie cu heruvimii slujeşti Făcătorului;
Bucură-te, că pe Arie, diavolul cel întrupat, l-ai surpat;
Bucură-te, cel ce dăruieşti bun miros;
Bucură-te, cel ce respingi mirosul cel rău;
Bucură-te, albeală, care speli patimile;
Bucură-te, roşeală, care acoperi păcatele;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 9

Nu pricepem de unde vom începe a-ţi aduce laudă, părinte. Care cântare îţi vom cânta? Sau cu ce cununi te vom încununa ? Că, de ne vom aduce aminte de voievozi, ne minunăm; de Vasile, ne mirăm; despre fecioarele acelea, nu ne pricepem ce să grăim; de toţi numai ne minunăm şi împreună cu tine lui Dumnezeu, Celui ce ţi-a dat ţie cele prea mărite, laudă Îi trimitem, cântând cântarea: ***Aliluia!***

Icos 9

Văzând Stăpânul a toate neamul omenesc pierzându-se cu eresul nebuniei lui Arie, pe tine te-a dat mustrător nebuniei lui. Dar tu, părinte, de la masa învăţăturii

dumnezeieşti, ca pe un urât, l-ai lepădat; iar pe noi cu firimiturile Ortodoxiei ne miluieşti, ca să cântăm ţie:
Bucură-te, Nicolae, Israelul cel nou;
Bucură-te, sabie ascuţită, care tai nedumnezeirea;
Bucură-te, întărirea credincioşilor;
Bucură-te, omorârea celor fără de lege;
Bucură-te, cel ce ai luat Duhul Sfânt ca un porumb;
Bucură-te, cel ce îneci duhurile cele viclene în marea cea de foc;
Bucură-te, porumbelul Domnului;
Bucură-te, cursa prinzătoare asupra celui viclean;
Bucură-te, cel ce dăruieşti celor legaţi slobozire;
Bucură-te, că ai legat eresurile cele fără de Dumnezeu;
Bucură-te, că deschizi gurile ortodocşilor;
Bucură-te, că legi gurile celor vicleni;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 10
Auzit-am pe Vasile acela grăind şi înaintea tuturor spunând minunile tale, pe care le-ai făcut cu dânsul, părinte; şi minunându-ne, am prea mărit puterea ta cea dată ţie de Dumnezeu; că tu, ca un bun păstor, degrab alergi către cei ce te roagă pe tine şi pentru toţi te rogi lui Dumnezeu şi Stăpânului cântând: ***Aliluia!***

Icos 10
Izbăveşte-ne, părinte, cu rugăciunile tale, ca şi pe Vasile acela. Auzi-ne, prea cuvioase, cu auzul tău, precum ai auzit pe voievozii cei legaţi. Dă-ne mână de ajutor, Nicolae, precum ai dat celor ce fuseseră învăluiţi în mare, ca să grăiesc ţie acestea:
Bucură-te, al doilea Moise;
Bucură-te, tablă duhovnicească;
Bucură-te, haina preoţiei;
Bucură-te, mai înainte arătătorul dreptăţii;
Bucură-te, întunecătorul nedreptăţii;
Bucură-te, de Dumnezeu încununate ierarhe;
Bucură-te, cel ce îngrădeşti gurile celor hulitori de Dumnezeu;
Bucură-te, lumina cea aprinsă cu dumnezeiască văpaie;
Bucură-te, că ai stins văpaia cea diavolească;
Bucură-te, aur de Dumnezeu lămurit;
Bucură-te, că ai afundat pe satana, ca plumbul în adânc;
Bucură-te, mărgăritar mult-luminos;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 11

Tu eşti păstorul cel bun, Nicolae, că pe turma ta o povăţuieşti către păşunea cea duhovnicească şi din izvorul Raiului o adăpi pe ea. Pentru aceea, împreună cu tine, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 11

Pom al Raiului fiind, fericite, că ai stâlpări de rugăciuni neîncetate către Dumnezeu, dă-ne nouă sub umbra acelora totdeauna a ne umbri ca să grăim ţie:
Bucură-te, vieţuitorule în locaşul Celui Preaînalt;
Bucură-te, cel ce ai înecat pe fiii diavoleşti;
Bucură-te, păzitorul rânduielii tale;
Bucură-te, mitropolite;
Bucură-te, că ai ruşinat basmul eresurilor lui Arie;
Bucură-te, maica mulţimii popoarelor pământeşti;
Bucură-te, rana mulţimii diavolilor;
Bucură-te, părinte şi învăţătorule;
Bucură-te, că pe dascălul eresurilor l-ai ruşinat;
Bucură-te, cel ce ai cinstit cărunteţile, înfrumuseţându-le cu înţelepciune duhovnicească;
Bucură-te, cel ce ai ruşinat cărunteţele lui Arie cele urâte;
Bucură-te, că prin tine ne-am învăţat a ne închina Ziditorului în Treime;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 12

Înţelepciunea ta cea întru tot cinstită pe Arie cel rătăcit l-ai ruşinat, şi mintea ta a stricat mulţimea zeilor; mântuieşte şi sufletele noastre cele rătăcite şi ne învaţă a cânta cu tine lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 12

Cu inima ne-am spăimântat, cu sufletul ne-am tulburat, cu limba nu pricepem ce să grăim, fără numai acestea:
Bucură-te, cel ce eşti mai mare între preoţi;
Bucură-te, cel ce eşti întâistătător pe scaunul Mirelor;
Bucură-te, împreună şezătorule pe scaun cu apostolii;
Bucură-te, cel ce eşti lumină înaltă;
Bucură-te, cel ce ai surpat înălţările gândurilor celor diavoleşti ale lui Arie celui bârfitor;
Bucură-te, rădăcina dumnezeiescului pom;
Bucură-te, că ai tăiat rădăcina eresurilor satanei;
Bucură-te, pomul cel sădit de îngeri;

Bucură-te, cel ce ai încuiat pe îngerul satanei întru adânc;
Bucură-te, liman lin al celor învăluiţi;
Bucură-te, bun cârmuitor al corăbiei celei duhovniceşti;
Bucură-te, că prin tine ne învrednicim de viaţa cea fără de sfârşit;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 13 (de trei ori.)
O, prea minunate părinte Nicolae, plâng şi alerg către al tău sprijin, aducând ţie acum această puţină rugăciune, ca să ne izbăveşti de chinul cel de veci cu rugăciunile tale, ierarhe prea lăudate, şi ne învredniceşte veşnicei Împărăţii, ca dimpreună cu tine să cântăm cântarea lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Apoi iarăşi se zice:

Icos 1
Arătatu-te-ai în vis împăratului celui cinstitor de Dumnezeu şi pentru moartea voievozilor acelora l-ai îngrozit pe el şi degrab ascultând de porunca ta, Nicolae, a poruncit ca să-i libereze pe dânşii. Pentru aceea ei au fost cuprinşi de bucurie şi de frică, iar eu cu dânşii grăiesc ţie, Sfinte Nicolae:
Bucură-te, capul cel sfinţit;
Bucură-te, cel ce ai sfărâmat capul cel diavolesc cu rugăciunile tale;
Bucură-te, slujitorule al Împăratului tuturor;
Bucură-te, ajutătorul celor credincioşi;
Bucură-te, întărirea Ortodoxiei;
Bucură-te, pierzătorul celor fără de lege;
Bucură-te, cel ce eşti insuflat cu suflarea Duhului Sfânt;
Bucură-te, cel ce ai pierdut viforul mulţimii zeilor;
Bucură-te, cel ce eşti dimpreună vorbitor cu îngerii;
Bucură-te, izgonitorul demonilor;
Bucură-te, graiule al dumnezeieştilor cuvinte;
Bucură-te, cel ce ai astupat gurile ereticilor;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Condac 1
Cel ce verşi mir de mult preţ la toată lumea şi mie celui nevrednic şi mai mult decât toţi păcătos, dăruieşte-mi ca să-ţi aduc ţie cântare, părinte Nicolae. Tu, ca cel ce ai îndrăznire către Dumnezeu, slobozeşte-mă din toate necazurile ca să cânt ţie:
Bucură-te, Sfinte ierarhe Nicolae, mare făcător de minuni!

Apoi:

Rugăciune către Sfântul ierarh Nicolae

O, prea bunule părinte Nicolae, păstorul şi învăţătorul celor ce aleargă cu credinţă către a ta folosire şi cu fierbinte rugăciune te cheamă pe tine, sârguieşte degrab a le ajuta.

Izbăveşte turma lui Hristos de lupii cei ce o răpesc pe ea, şi toate părţile creş-tineşti le ocroteşte şi le păzeşte prin sfintele tale rugăciuni de gâlcevile lumeşti, de cutremur, de venirea altor neamuri, de robie şi de războiul cel dintre noi, de foamete, de potop, de sabie, de boală şi de moarte grabnică.

Şi precum ai miluit pe cei trei bărbaţi care şedeau în temniţă şi i-ai izbăvit pe ei de mânia împăratului şi de tăierea sabiei, aşa ne miluieşte şi pe noi cei ce cu mintea, cu cuvântul şi cu lucrul suntem întru întunericul păcatelor şi ne izbăveşte de mânia lui Dumnezeu şi de chinul cel veşnic ca, prin solirea ta, cu ajutorul, cu mila şi cu harul lui Hristos, Dumnezeu să ne dea viaţă lină şi fără de păcat, ca să vieţuim în veacul acesta, şi de partea stării de-a stânga să ne izbăvească, şi în partea de-a dreapta, împreună cu toţi sfinţii, să ne învred-nicească. Amin.

Cântarea a 7-a

Sfinte ierarhe al lui Hristos, Nicolae, bucură-te, că tu eşti bucuria cea nespusă a tu-turor; dă-mi şi mie mână de ajutor, ca să strig ţie: Bucură-te, întru tot fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Când au auzit voievozii de scoaterea cea din temniţă, prin porunca ta, luând sfeş-nice cu făclii, au adus ţie cu mare glas, strigând: Bucură-te, părinte prea cuvioase, izbăvirea noastră.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Precum oarecând ai auzit pe cei ce erau legaţi în temniţă, auzi-mă şi pe mine, Ni-colae, aducând ţie: Bucură-te! Şi mă scoate din focul gheenei.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Stăpână Maria, Maica Izbăvitorului, primeşte-mă pe mine cel ce mă căiesc şi scap sub acoperământul tău, ca să-ţi strig ţie neîncetat: Bucură-te, ceea ce eşti cu dar dă-ruită, de Dumnezeu Născătoare, pururea Fecioară.

Cântarea a 8-a

Cu apostolii împreună şezător pe scaun, cu îngerii împreună slujitor Sfintei Treimi, bucură-te, prea lăudate Nicolae. Dăruieşte-mi şi mie bucurie, cu rugăciunile tale.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Bucură-te, ocârmuitorul celor înviforaţi, Nicolae alinează viforul patimilor mele, care este din smintelile drăceşti, că nu mai pot de acum înainte a suferi, ci strig: Bucură-te, ajutătorul meu şi cald folositorule;

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

O, cu câtă nevoie sunt cuprins de săgetăturile drăceşti, şi de răni nu mai pot răbda şi nu am doctor să mă lecuiască; ci tu-mi dăruieşte lecuire şi cu untdelemnul rugăciunilor tale, Nicolae, vindecă-mă, ca să strig ţie: Bucură-te, părinte prea cuvioase.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Bucură-te, rugul cel nears pe care Moise l-a văzut în Sinai şi scară pe care o a văzut Iacob, prea binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, pururea Fecioară.

Cântarea a 9-a

Săgetăturile celui viclean m-au cuprins şi pornirile păcatelor; ci nădăjduindu-mă acoperământului tău, către tine scap, părinte, ca să izgoneşti de la mine toate înşelăciunile celui viclean, ca să strig ţie: Bucură-te, Nicolae.

Stih: ***Sfinte ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu, cela ce ai ruşinat pe Arie, cel ce se înnebunea şi ai stins văpaia eresurilor lui, pe voievozii cei legaţi în temniţă i-ai auzit, şi de la dânşii, Bucură-te! ai luat; şi noi îţi strigăm ţie: Bucură-te, Nicolae, întru tot fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cel ce ai auzit pe Agricola acela şi pe Vasile, fiul lui, de la Amira l-ai răpit şi l-ai pus înaintea părinţilor lui sănătos într-un ceas, şi mie celui ce mă rog, scoate sufletul meu cel ce boleşte şi cu păcate înfăşurat, din focul gheenei, Nicolae.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Împărătească, ceea ce ai născut pe Împăratul tuturor; şi ai purtat pe Cel ce poartă toată făptura, mântuieşte, PreaSfântă Stăpână, pe cei ce te cinstesc pe tine.

Luminânda: Pe marele arhipăstor şi ierarhul mai întâiul şezător al celor din Mira, pe Nicolae, toţi să-l lăudăm, că pe mulţi bărbaţi a mântuit, care cu nedreptate erau să moară şi împăratului s-a arătat şi lui Avlavie prin vis, stricând cu totul răspunsul cel nedrept.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii veci-lor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Ceea ce pe înţelepciunea cea ipostatică şi Cuvântul cel mai presus de fiinţă şi doctorul tuturor, pe Hristos L-ai născut, Fecioară, bubele şi rănile sufletului meu cele cumplite şi de peste ani, vindecă-le şi potoleşte necuvioasele gânduri ale inimii mele.

Laude

Bucură-te, luceafăr prea luminat al luminii Stăpânului, celui de trei ori fără de început; bucură-te, raza luminii celei taină, ierarhe al lui Hristos, Nicolae; apucă mai înainte şi ridică, prea cinstite, rugăciunile tale pentru mine către Domnul, şi mă izbăveşte de toate asuprelele şi de bolile cele potrivnice să mă curăţeşti, părinte; că pe tine te am spijinitor şi cu umilinţă şi cu credinţă strig ţie: Roagă-te lui Hristos că să-mi dăruiască mie mare milă. *(de două ori)*

Plâng şi mă tânguiesc cu amar şi-mi aduc aminte de cuvântul cel înfricoşat; punere de fapte bune nicicum n-am agonisit din veac, eu ticălosul; pentru aceea mă rog ţie, mai înainte până nu mă ajunge sfârşitul cel neştiut, şi mai înainte de secera morţii şi mai înainte de judecată şi mai înainte până a nu-mi face mie întrebare, şi a nu ajunge unde este focul cel nestins şi întunericul cel mai din afară şi viermii cei neadormiţi, părinte Nicolae, risipeşte întunericul păcatelor mele, pe Hristos rugându-L.

Bucură-te, cap prea sfinţit, cinstit locaş al bunătăţilor, dumnezeiască îndreptare a preoţiei celei fără de prihană; păstorul cel bun, prea luminat şi prea mare, cel ce porţi nume asemenea luminii: celor lipsiţi, cu milostivire împarţi, cel ce te pleci către rugăciunea celor ce se roagă ţie, izbăvitorul cel prea gata al celor bolnavi, cetate de mântuire tuturor celor ce laudă cu credinţă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucură-te, îndreptarea ierarhilor, adâncul cel neajuns al dumnezeieştilor minuni, frumuseţea Bisericii, luceafărul cel prea luminat, prea fericite; cu strălucirile preoţiei tale, luminează-ne pe noi, prea sfinţite, ca prin strălucirile fulgerelor Tale, să ne luminăm; stâlpul cel nesurpat, treapta credinţei celor ce săvârşesc cu dragoste, cinstită pomenirea ta, pe Hristos roagă-L, ca să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Bucură-te, pecetea proorocilor şi propovăduirea grăitorilor de Dumnezeu apostoli, căci cu adevărat mai presus de minte şi de cuvânt ai născut pe Dumnezeu cel adevărat, cu trup, Curată, prin care s-a ridicat neamul cel bun de demult, îndulcindu-se din hrana Raiului; pe tine, ceea ce eşti folositoare, întru cântări te lăudăm, şi rugătoare către Dumnezeu bine primită, prin tine îmbogăţindu-ne, prea curată, dobândim viaţa cea pururea fiitoare a Fiului tău, celui ce dăruieşte din destul mare milă.

Rugăciune către Sfântul ierarh Nicolae

O, prea bunule părinte Nicolae, păstorul şi învăţătorul celor ce aleargă cu credinţă către a ta folosire şi cu fierbinte rugăciune te cheamă pe tine, sârguieşte degrab a le ajuta; izbăveşte turma lui Hristos de lupii cei ce o răpesc pe ea, şi toate părţile creştineşti le îngrădeşte şi le păzeşte prin sfintele tale rugăciuni, de gâlcevile lumeşti, de cutremur, de venirea altor neamuri, de robie şi de războiul cel dintre noi, de foamete, de potop, de sabie, de ciumă şi de moarte grabnică; şi precum ai miluit pe cei trei bărbaţi ce şedeau în temniţă, şi i-ai izbăvit pe ei de mâna împăratului şi de tăierea sabiei, aşa mă miluieşte şi pe mine, pe cel ce cu mintea, cu cuvântul şi cu lucrul sunt întru întunericul păcatelor, şi de mânia lui Dumnezeu şi de munca cea veşnică mă izbăveşte ca, prin solirea ta, cu ajutorul şi cu mila şi cu harul lui Hristos Dumnezeu, viaţă lină şi fără de păcat să-mi dea mie, ca să vieţuiesc în veacul acesta, şi din partea stării de-a stânga să mă izbăvesc, şi în partea de-a dreapta, împreună cu toţi sfinţii, să mă învrednicesc. Amin.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh! Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Doamne, miluieşte ! *(de 3 ori)*

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte şi ne mântuieşte pre noi!

Vieţile Sfinţilor - Viaţa celui între sfinţi părintelui nostru Nicolae, arhiepiscopul din Mira Lichiei, făcătorul de minuni (6 decembrie)

Pe făcătorul cel mare de minuni, ajutătorul cel grabnic şi mijlocitorul cel prea ales către Dumnezeu, pe arhiereul lui Hristos, Nicolae, l-au odrăslit părţile Lichiei, în cetatea ce se numeşte Patara, din părinţi cinstiţi şi de bun neam, dreptcredincioşi şi bogaţi. ***Tatăl său se chema Teofan, iar mama sa Nona.*** Această binecuvântată pereche, petrecând cu bună credinţă în însoţirea cea legiuită şi împodobindu-se cu obiceiul cel bun, pentru viaţa lor cea plăcută lui Dumnezeu şi pentru multele milostenii şi faceri de bine mari, s-au învrednicit a odrăsli această odraslă sfântă - singuri ei fiind rădăcină sfântă - şi s-a făcut cum zice psalmistul : ***Ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, care şi-a dat rodul său la vremea sa.*** Deci, născând pe acest dumnezeiesc prunc, l-a numit **Nicolae**, care se tâlcuieşte

"biruitor de popor"; şi cu adevărat s-a arătat biruitor al răutăţii, aşa binevoind Dumnezeu spre folosul de obşte al lumii.

După acea naştere, maică sa Nona a rămas stearpă, până la dezlegarea din legăturile cele trupeşti, mărturisind singură firea că nu este cu putinţă a se mai naşte alt fiu ca acela, că numai pe acesta să-l aibă şi întâi şi pe urmă, care din pântecele maicii sale s-a sfinţit cu darul cel de Dumnezeu insuflat. Căci n-a început a vieţui decât cinstind pe Dumnezeu cu bună cucernicie, nici n-a început a suge ţâţă, făcând minuni din pruncie, nici nu s-a deprins mai întâi a mânca, ci a posti.

- *Căci după naşterea sa, fiind în baie, a stat trei ceasuri pe picioarele sale, singur de sine, nesprijinindu-l nimeni, dând prin această stare, cinste Sfintei Treimi, Căreia mai pe urmă avea să-i fie mare slujitor şi întâi-stătător.*
- *Când se apropia de pieptul maicii sale, se cunoştea a fi făcător de minuni, hrănindu-se nu după obiceiul pruncilor celorlalţi - pentru că numai din ţâţa cea dreaptă sugea lapte - având să dobândească cu cei drept-credincioşi starea cea de-a dreapta.*
- *Apoi a început a fi şi postitor ales, căci miercurea şi vinerea numai o dată sugea lapte din ţâţâ şi atunci seara, după săvârşirea obişnuitei rugăciuni creştineşti, de care lucru părinţii lui se mirau foarte şi se minunau şi mai dinainte pricepeau ce fel de postitor va fi Nicolae mai pe urmă.*

Acel obicei de a posti, deprinzându-l Fericitul din scutece şi l-a păzit în toată viaţa sa, până la fericitul său sfârşit, petrecând miercurea şi vinerea în post. Deci crescând pruncul cu anii, creştea împreună şi cu înţelegerea şi cu obiceiurile cele bune, pe care le învăţa de la părinţii săi cei buni; fiind ca o holdă roditoare, care primeşte în sine sămânţa învăţăturii celei bune, care odrăsleşte şi aduce în toate zilele roade noi de fapte bune.

Sosind vremea de şcoală, a fost dat la învăţătura dumnezeieştii Scripturi, iar el cu agerimea cea firească a minţii şi cu povăţuirea Sfântului Duh, în puţin timp, a ajuns la multă înţelepciune.

Apoi, atât de mult a sporit în învăţătura cărţii, pe cât era de trebuinţă bunului cârmaci al corabiei lui Hristos şi păstorului celui iscusit al oilor celor cuvântătoare. Deci, făcându-se desăvârşit în cuvântul învăţăturii, s-a arătat desăvârşit şi în lucrul vieţii; de la prietenii deşarte şi de la vorbe nefolositoare cu totul se abătea şi a vorbi cu femeile sau a căuta cu ochii la faţa femeiască, foarte mult se ferea, căci fugind, se depărta de petrecerea împreună cu femeile.

Având adevărată înţelepciune şi minte curată, de-a pururea vedea pe Dumnezeu şi totdeauna zăbovea în sfintele biserici, după cum zice proorocul: Voit-am a fi lepădat în casa Dumnezeului meu. De multe ori, câte o zi întreagă şi câte o noapte, petrecând în rugăciunile cele gânditoare de Dumnezeu şi în citirea dumnezeiştilor cărţi, învăţa înţelegerea cea duhovnicească şi se îmbogăţea cu dumnezeieştile daruri ale Sfântului Duh, cu care se pregătea pe sine locaş vrednic, precum este scris: ***Voi sunteţi biserica lui Dumnezeu şi Duhul lui Dumnezeu vieţuieşte în voi.***

Deci tânărul cel îmbunătăţit şi curat, având în sine Duhul lui Dumnezeu, se arăta cu totul duhovnicesc, arzând cu duhul şi slujind Domnului cu frică, încât nu se vedea la dânsul nici un fel de nărav tineresc, ci numai obiceiurile omului bătrân pentru care tuturor s-a făcut minunat şi slăvit. Căci precum omul cel bătrân, dacă are obiceiul celor tineri, este luat în râs de toţi, tot aşa şi tânărul, dacă are năravul bărbatului celui bătrân, se cinsteşte de toţi cu mirare; pentru că sunt nepotrivite tinereţile pentru bătrâneţe, dar cinstite şi frumoase sunt bătrâneţile în tinereţe.

Fericitul Nicolae avea un unchi episcop cu acelaşi nume ca şi dânsul. Unchiul său, văzând pe nepot sporind în viaţă cu fapte bune şi cu totul înstrăinându-se de lume, a sfătuit pe părinţii lui să-l dea să slujească lui Dumnezeu. ***Iar ei nu s-au lepădat a dărui pe fiul lor Domnului, pe care ei l-au primit ca pe un dar de la dânsul. Pentru că scrie în cărţile cele vechi pentru dânşii, cum că fiind neroditori şi deznădăjduindu-se de a mai avea copii, cu multe rugăciuni, cu lacrimi şi cu multe milostenii au cerut de la Dumnezeu pe acest fiu; iar ei l-au dat în dar Celui ce l-a dăruit pe dânsul.***

Primind episcopul pe "tânărul bătrân", care avea înţelepciunea ca o cărunteţe şi viaţa cea mai curată, l-a suit pe treptele cele sfinţite ale preoţiei, iar când s-a hirotonisit, episcopul întorcându-se către poporul care era în biserică şi umplându-se de Duhul Sfânt, a proorocit zicând: ***"Iată, fraţilor, văd un nou soare răsărind marginilor pământului, arătându-se către cei întristaţi ca o milostivă mângâiere. O! fericită este turma care se va învrednici a avea pe acest păstor! Căci acesta va paşte bine sufletele celor rătăciţi şi la păşunea buneicredinţe îi va aduce pe dânşii; apoi se va arăta şi ajutător fierbinte celor ce sunt în nevoi".*** Această proorocire s-a împlinit mai pe urmă, precum vom arăta în istorisirea ce o vom face.

Deci, ***primind Sfântul Nicolae asupra sa treapta preoţiei, adăuga osteneală la osteneală, petrecând în post şi în neîncetate rugăciuni, iar cu trupul său cel muritor sârguindu-se a urma celor fără de trupuri. Astfel, vieţuind întocmai ca îngerii, din zi în zi înflorea mai mult cu podoaba sa cea sufletească şi se arăta vrednic de cârmuirea Bisericii.***

În acea vreme unchiul său, episcopul Nicolae, vrând a se duce în Palestina ca să se închine acolo sfintelor locuri, a încredinţat toată cârmuirea bisericii nepotului său. Deci acesta, împlinind locul aceluia, avea toată purtarea de grijă pentru rânduiala bisericilor, ca şi episcopul unchiul său. În acea vreme, părinţii fericitului, părăsind această viaţă vremelnică, s-au mutat la cea veşnică, iar Sfântul Nicolae, rămânând moştenitorul averii lor, a împărţit-o celor săraci. Pentru că nu se uita la bogăţia ce curge alăturea, nici se îngrijea pentru înmulţirea ei; ci, lepădându-se de toate poftele lumeşti, se sârguia cu toată osârdia a se uni cu Dumnezeu, către care grăia: ***Către Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu; învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu; către Tine sunt aruncat din pântecele maicii mele, Dumnezeul meu eşti Tu.*** Deci mâna lui era întinsă către săraci, ca un râu cu apă multă ce curge cu îndestulare.

Pentru ca multele lui milostenii să fie mai cu lesnire cunoscute, să arătăm una şi anume: ***Era un bărbat în cetatea aceea, dintre cei slăviţi şi bogaţi, care mai pe***

urmă a rămas sărac şi neslăvit, căci viaţa veacului acestuia este nestatornică. Bărbatul acela avea trei fete foarte frumoase şi acum, fiind lipsit de toate cele de trebuinţă, nu avea nici hrană, nici îmbrăcăminte şi cugeta să-şi dea fetele sale spre desfrânare, iar casa sa să o facă casă necurată, pentru sărăcia lui cea mare, ca doar astfel să aibă ceva de folos şi să câştige pentru el şi fetele sale îmbrăcăminte şi hrană. Vai, în ce fel de gânduri necuvioase alungă pe om sărăcia cea mare! ***Deci bătrânul acela fiind în astfel de cugete rele şi gândul său cel rău vrând acum a-l aduce cu ticăloşie în fapt, Dumnezeu Care nu voieşte a vedea în pierzare firea omenească, ci cu iubire de oameni, se pleacă spre nevoile noastre, a pus bunătate în inima plăcutului Său, Sfântul Nicolae şi l-a trimis spre ajutor către bărbatul care era să piară cu sufletul, prin însuflare tainică, mângâind pe cel ce era în sărăcie şi scăpându-l din căderea păcatului.***

Deci, auzind Sfântul Nicolae de lipsa cea mare a bărbatului aceluia şi prin dumnezeiască descoperire înştiinţându-se de cugetarea lui cea rea, i-a părut foarte rău pentru dânsul şi a cugetat că astfel cu mâna sa cea făcătoare de bine, să-l răpească împreună cu fetele sale ca din foc de la sărăcie şi de la păcat. Însă n-a vrut să fie de faţă cu bărbatul acela, ca să-i spună despre facerea sa de bine, ci, în taină a cugetat să-i dea aceluia milostenia sa cu îndurare. Şi aceasta vrea s-o facă pentru două pricini: întâi ca să scape de slava omenească, pentru că ţinea seama de ce zicea Evanghelia: ***Luaţi aminte, să nu faceţi milostenia voastră înaintea oamenilor***; şi, al doilea, ca şi pe bărbatul acela, care odinioară era bogat iar acum ajunsese în mare sărăcie, să nu-l ruşineze, căci ştia că sunt grele unele ca acestea, celor ce din bogăţie şi din slavă cad în sărăcie, fiindcă se ruşinează sufletele acelora, aducându-le aminte de bogăţia cea mai dinainte. Pentru aceasta, a gândit a face aşa, după cuvântul lui Hristos: ***Să nu ştie stânga ta, ce face dreapta ta.*** Căci atât de mult fugea de slava omenească, încât chiar de acela căruia îi făcea bine se sârguia a se tăinui pe sine.

Aşadar, luând o legătură mare de galbeni, a mers în miezul nopţii la casa acelui bărbat şi, aruncând-o înăuntru pe fereastra acelei case, degrabă s-a întors la casa sa. Dimineaţă, sculându-se bărbatul şi aflând legătura, a dezlegat-o şi văzând galbenii s-a înspăimântat, căci socotea că este vreo nălucire, temându-se ca nu cumva aurul ce vedea să fie vreo înşelăciune, de vreme ce nu aştepta de la nimeni şi de nicăieri vreun făcător de bine. Drept aceea, întorcând galbenii cu vârful degetului, privea cu dinadinsul şi cunoscând că este adevărat, se veselea şi se minuna, iar de bucurie, plângea cu lacrimi fierbinţi şi, cugetând mult în sine cine i-ar fi făcut lui o asemenea facere de bine, nu se dumirea. Deci, socotind a fi purtarea de grijă a lui Dumnezeu, îi mulţumea neîncetat, dând laudă Domnului Celui ce se îngrijeşte de toţi. Apoi îndată pe una din fetele sale, pe cea mai mare, a măritat-o după un bărbat şi i-a dat aurul cel primit din destul pentru zestrea ei.

Despre aceasta înştiinţându-se minunatul Nicolae, că a făcut după voia lui, bărbatul acela, i-a părut bine. Şi iarăşi se arăta gata a face aceeaşi milă cu a doua fiică a bătrânului, sârguindu-se a păzi şi pe fecioara aceasta prin nunta legiuită de păcatul cel fărădelege. Deci, pregăti şi altă legătură de galbeni, asemenea cu cealaltă şi, peste noapte, ferindu-se de toţi, a aruncat-o pe aceeaşi fereastră, în casa bătrânului aceluia.

Dimineaţa, sculându-se acel om sărac, a găsit iarăşi aur, asemenea ca întâia oară. Apoi a început a se minuna şi de acela şi, căzând cu faţa la pământ, cu lacrimi fierbinţi mulţumea, zicând: "Dumnezeule, voitorul milei şi chivernisitorul mântuirii noastre, care mai întâi m-ai răscumpărat cu Sângele

Tău şi acum casa mea şi pe fiicele mele izbăvindu-ne prin aur din cursa celui rău, Însuţi arată-mi pe cel ce slujeşte voii Tale celei milostive şi bunătăţii Tale celei iubitoare de oameni. Arată-mi pe îngerul Tău cel pământesc, pe cel ce ne păzeşte pe noi de pierderea păcatului, ca să ştiu cine este unul ca acela, care ne scoate pe noi din sărăcia ce ne întristează şi care ne izbăveşte de gândurile cele rele, că iată, după mila Ta, Doamne, cu îndurarea cea făcută în taină, cu mâna plăcutului al Tău, voi da şi pe a doua fiică a mea cu nuntă legiuită după bărbat şi aşa voi scăpa de cursele diavolului, care vrea prin câştig necurat să-mi aducă mare pierdere."

Apoi bărbatul acela, rugându-se Domnului şi mulţumind bunătăţii Lui, a făcut nuntă şi fiicei sale de a doua, având nădejde în Dumnezeu - căci neîndoită nădejde şi-a pus în El - cum că va purta grijă şi pentru a treia fiică a lui şi-i va da şi acesteia să aibă vieţuitor iubit, după lege, trimiţându-i iarăşi aur din destul, tot cu acea mână făcătoare de bine. De aceea, nu dormea noaptea străjuind, ca să poată simţi pe făcătorul de bine şi să se învrednicească a vedea de unde îi aduce aurul acela. Şi iată, nu după multă vreme, a sosit cel aşteptat. Căci a venit şi a treia oară plăcutul lui Hristos, Nicolae şi, ajungând la locul cel obişnuit, tot aşa a aruncat o legătură de galbeni pe aceeaşi fereastră şi îndată s-a întors la casa sa. Tatăl fecioarelor găsind aurul aruncat pe fereastră, a alergat îndată cât putea în urma celui ce se întorcea la casa sa, pe care, ajungându-l şi cunoscându-l cine este - căci sfântul nu era necunoscut pentru fapta lui cea bună şi pentru neamul lui cel luminat -, a căzut la picioarele lui, sărutându-le şi numindu-l izbăvitor, ajutător şi mântuitor sufletelor, celor ce ajunseseră întru pierderea cea mai de pe urmă. Apoi zise: "De nu m-ar fi ridicat pe mine Domnul cel mare întru milă, prin îndurările tale, de mult aş fi pierit eu, ticălosul tată, împreună cu fiicele mele, prin căderea în focul Sodomei, vai mie! Şi iată, acum prin tine suntem mântuiţi din amara cădere în păcat". Acestea şi mai multe grăia cu lacrimi către sfânt. Iar el abia l-a ridicat pe picioare şi cu jurământ a zis aceluia, că în toată viaţa lui să nu spună nimănui ceea ce s-a făcut. Apoi sfântul, spunând multe spre folosul omului aceluia l-a trimis la casa sa.

Iată una din faptele cele multe ale milostivirii ale Sfântului Nicolae, ce s-a povestit aici, ca să cunoască oricine cât era de milostiv către cei săraci. De s-ar fi povestit milele lui una câte una şi câte îndurări a arătat către cei săraci, pe câţi flămânzi a hrănit, pe câţi goi a îmbrăcat şi pe câţi a răscumpărat de la datornici, apoi nici vremea n-ar fi de ajuns a le povesti.

După aceasta ***cuviosul Părinte Nicolae a voit a se duce în Palestina, spre a vedea Sfintele Locuri şi a se închina acolo, unde a umblat trupeşte Domnul nostru***

Iisus Hristos, cu prea curatele Sale picioare. ***Deci, plutind corăbierii împrejurul Egiptului şi neştiind ce avea să li se întâmple, Sfântul Nicolae, care era împreună cu dânşii, vedea mai bine că are să fie întuneric, vifor şi lovire de vânturi cumplite. Apoi le spuse că, mai înainte a văzut pe vicleanul vrăjmaş intrând în corabie, vrând să o scufunde împreună cu oamenii. După aceea a năvălit asupra lor o furtună mare, fără veste şi ridicându-se un nor, s-a făcut vifor pe mare. Iar cei ce pluteau s-au temut foarte mult de groaza morţii şi rugau pe Sfântul Nicolae să le ajute şi să-i izbăvească de nevoia cea fără de veste ce căzuse asupra lor zicând: "Sfinte al lui Dumnezeu, de nu ne vei ajuta cu rugăciunile tale către Dumnezeu, îndată ne vom cufunda în această adâncime şi vom pieri". Iar el, zicându-le să îndrăznească şi să-şi pună nădejdea în Dumnezeu şi fără îndoială să aştepte grabnică izbăvire, însuşi a început cu sârguinţă a se ruga către Domnul. Şi îndată s-a liniştit marea şi toată groaza s-a prefăcut în bucurie, iar ei, trecând necazul, s-au bucurat mult şi au mulţumit lui Dumnezeu şi plăcutului său, Sfântului Nicolae şi foarte mult se minunau de proorocirea furtunii şi de scăparea nevoii.***

Tot atunci, unul din corăbieri s-a suit în vârful catargului, precum este obiceiul celor ce îndreptează corabia, şi, când era să coboare de acolo, a alunecat de sus şi a căzut în mijlocul corăbiei, zăcând fără suflet. Iar Sfântul Nicolae, mai înainte de a-l chema în ajutor, l-a înviat cu rugăciunea pe acel om şi, nu ca pe un mort, ci ca pe cel cuprins de somn, l-a sculat şi l-a dat viu corăbierilor. Apoi, ridicând toate pânzele şi fiind vânt cu bună sporire, au plutit în linişte şi au sosit la limanul Alexandriei, unde plăcutul lui Dumnezeu, ***Sfântul Nicolae***, a tămăduit pe mulţi bolnavi. Izgonind diavolii din oameni şi pe mulţi necăjiţi mângâind, ***a***

pornit iarăşi pe cale spre Palestina şi ajungând la Sfânta Cetate a Ierusalimului, s-a suit la Golgota, unde Hristos Dumnezeu a lucrat mântuirea neamului omenesc, întinzându-Şi pe Cruce prea curatele Sale mâini. Acolo a înălţat fierbinţi rugăciuni din inima sa, care ardea de dragoste, dând mulţumire Mântuitorului nostru. Apoi, a înconjurat toate sfintele locuri, făcând multe închinăciuni pretudindeni. Iar când era să intre noaptea în sfânta biserică la rugăciune şi uşile erau închise, s-au deschis singure, dând intrare aceluia, căruia, chiar porţile cereşti îi erau deschise.

Zăbovind în Ierusalim vreme îndelungată, se pregătea a merge în pustie, dar, printr-un glas dumnezeiesc de sus, a fost sfătuit să se întoarcă în patria sa. Pentru că Dumnezeu, Cel ce toate le rânduieşte spre folosul sufletelor noastre, nu vrea să fie ascunsă sub obrocul pustiei acea făclie, pe care o pregătise să fie pusă în sfeşnicul mitropoliei din Lichia.

Deci, aflând o corabie, s-a tocmit cu corăbierii să-l ducă în patria sa.Aceştia au gândit însă să facă lucrul cu vicleşug, adică să îndrepteze corabia lor în altă parte, nu spre Lichia. După ce s-a aşezat în corabie, plecând de la mal, Sfântul Nicolae a văzut că corabia nu pluteşte spre patria sa. Atunci degrabă a căzut la picioarele corăbierilor şi-i rugă să îndrepteze calea spre Lichia, dar ei, nebăgându-l în seamă, mergeau în partea unde gândeau ei, neştiind că Dumnezeu nu va lăsa pe plăcutul Său să fie în mâhnire. Deci, suflând un vifor împotrivă, a întors corabia în altă parte şi degrabă a dus-o în Lichia, iar pe corăbieri îi îngrozea cu nevoia cea mai mare. Aşa Sfântul Nicolae, cu puterea lui Dumnezeu fiind dus pe mare, a sosit în patria sa. El însă, fiind fără de răutate, n-a făcut nici un rău acelor vrăjmaşi, nici s-a pornit spre mânie şi nici măcar vreun cuvânt aspru nu le-a zis, ci cu binecuvântare i-a liberat în părţile lor.

Iar el a mers în mănăstirea pe care o zidise moşul său, episcopul Patarelor şi o numise Sfântul Sion. Acolo, Sfântul Nicolae s-a arătat foarte iubit tuturor fraţilor, care, cu mare dragoste, primindu-l ca pe îngerul lui Dumnezeu, se îndulceau de cuvintele lui cele de Dumnezeu insuflate şi se foloseau de viaţa lui, cea întocmai ca a îngerilor şi urmau obiceiurile lui cele bune, cu care împodobise Dumnezeu pe credinciosul robul Său.

Aflând Sfântul Nicolae în această mănăstire viaţă liniştită şi loc mai lesnicios pentru gândurile sale către Dumnezeu, ca un liman de linişte, nădăjduia că şi cealaltă vreme a vieţii sale să o petreacă acolo. Dar Dumnezeu îi arăta calea, voind ca acea comoară bogată, a tuturor faptelor bune, cu care avea să se îmbogăţească toată lumea, să nu fie ascunsă, ca într-o ţarină acoperită de pământ, într-o

mănăstire deosebită şi într-o cameră mică închisă; ci să fie la vederea tuturor, ca prin acea comoară duhovnicească, să se facă neguţătorie duhovnicească, care pe multe suflete le va afla.

Astfel sfântul, stând odată la rugăciune, a auzit un glas de sus: "Nicolae, să intri în nevoinţa poporului, dacă doreşti să fii de Mine încununat". Acest glas auzindu-l, Nicolae s-a spăimântat şi cugeta întru sine: Ce voieşte glasul acela şi ce cere Domnul de la dânsul? Şi iarăşi auzi glas, spunându-i: "Nicolae, nu este aceasta holdă pe care trebuie să Mi-o aduci roadă şi pe care o aştept de la tine; ci întoarce-te către oameni, ca să se preamărească prin tine numele Meu". Atunci Sfântul Nicolae a cunoscut voia lui Dumnezeu, ca, lăsând liniştea, să meargă să slujească la mântuirea oamenilor. Deci cugeta încotro se va duce: la patria sa, în cetatea Patara, la cunoscuţi, sau în altă parte. Dar, temându-se şi fugind de slava omenească cea deşartă, a gândit să se ducă în altă cetate, unde nu-l va cunoaşte nimeni.

În acea latură a Lichiei este o cetate slăvită, care se numeşte Mira, mitropolia Lichiei. Deci, într-acea cetate a venit Sfântul Nicolae, fiind condus de purtarea de grijă a lui Dumnezeu, încât nimeni nu-l ştia. Acolo trăia ca unul din săraci, neavând unde să-şi plece capul. El nu se ducea decât în casa Domnului, având liman numai pe Dumnezeu.

În acea vreme, s-a mutat la Dumnezeu arhiereul cetăţii Mira, Ioan arhiepiscopul şi mai întâi şezător pe scaun în toată ţara Lichiei. Atunci s-au adunat toţi episcopii ţării aceleia, în Mira, ca să aleagă un bărbat vrednic pentru acel scaun. Deci, fiind acolo bărbaţi cinstiţi şi cu bună înţelegere, erau nedumeriţi între ei, pe care să-l aleagă. Unii, fiind porniţi din râvna dumnezeiască, au zis că lucrul acela nu este al alegerii omeneşti, ci al rânduielii lui Dumnezeu. Deci se cuvine a se face rugăciune pentru aceasta, ca însuşi Domnul să arate cine este vrednic să primească o treaptă ca aceasta şi să fie păstor peste toată Lichia.

Toţi, ascultând acel sfat bun, au făcut rugăciune cu sârguinţă şi cu post. Iar Domnul, făcând voia celor ce se tem de El şi ascultând rugăciunea lor, a descoperit bunăvoirea Sa, unuia din episcopii aceia care era mai bătrân, într-acest chip; stând el la rugăciune, i s-a arătat un bărbat luminat, poruncindu-i să meargă de cu noapte şi să stea lângă uşile bisericii şi să ia seama cine va intra mai înainte decât toţi în biserică, acela - zicea el - este îndemnat de Duhul Meu şi, luându-l cu cinste, să-l puneţi arhiepiscop. Iar numele bărbatului aceluia este Nicolae. Această vedenie dumnezeiască având-o episcopul acela şi auzind ceea

ce i se poruncise în vedenie, a vestit celorlalţi episcopi, iar aceia, auzind, s-au îndemnat mai mult spre rugăciune, cu iubire de osteneală.

Atunci episcopul care a văzut descoperirea a stat la locul acela, unde i s-a poruncit în vedenie şi aştepta venirea bărbatului dorit. Deci, când a fost vremea Utreniei, Sfântul Nicolae, îndemnat de Duh, a ajuns mai înainte decât toţi la biserică, pentru că avea obicei de se scula în miezul nopţii la rugăciune şi venea la începutul cântării Utreniei, mai întâi decât toţi la biserică. Intrând în pridvor, l-a luat episcopul care se învrednicise acelei vedenii şi i-a zis: "Cum te cheamă, fiule?" Dar el tăcea. Acela îl întreabă iarăşi. ***Sfântul i-a răspuns cu blândeţe: "Nicolae mă cheamă pe mine, stăpâne, robul sfinţiei tale".*** ***Acel dumnezeiesc bărbat, care a auzit acel glas blând, a priceput pe de o parte, după numele care i se spusese în vedenie, că se numeşte Nicolae; iar pe alta, prin smerenia lui, că sfântul a răspuns cu blândeţe. Deci a cunoscut că acela este cel pe care îl binevoieşte Dumnezeu a fi mitropolit al bisericii din Mira. Căci ştia spre cine caută Domnul, cum zice Scriptura: Pe cel blând şi tăcut şi spre cel ce se cutremură de cuvintele Mele.*** Atunci s-a bucurat foarte, ca şi când a descoperit o comoară ascunsă şi, îndată, luându-l de mână i-a zis: "Urmează-mă, fiule". Deci l-a dus cu cinste la episcopi. Iar ei umplându-se de mulţumire dumnezeiască şi de mângâiere duhovnicească pentru aflarea bărbatului celui de Dumnezeu arătat, l-au adus în mijlocul bisericii.

Străbătând vestea aceasta pretutindeni, s-au adunat mai degrabă decât păsările, mulţime de oameni fără număr. Episcopul, care văzuse vedenia, a zis cu glas mare către toţi: ***"Primiţi, fraţilor, pe păstorul vostru, pe care vi l-a ales vouă Duhul Sfânt şi căruia i-a încredinţat desăvârşit povăţuirea sufletelor voastre; pe care nu alegerea omenească, ci judecata lui Dumnezeu l-a adus aici. Iată acum avem pe cel pe care l-am dorit şi căutat, l-am aflat şi l-am primit. Deci, prin acesta fiind bine povăţuiţi, nu vom cădea din nădejde, ca, astfel, să stăm bine înaintea lui Dumnezeu în ziua arătării Lui şi a descoperirii."***

Poporul dădea mulţumire lui Dumnezeu şi se bucura, dar Sfântul Nicolae se lepăda a primi acea treaptă, nesuferind lauda omenească. Însă, fiind rugat de tot soborul cel sfinţit şi de cel mirenesc, chiar fără voia lui l-au ridicat pe scaunul arhieresc, căci printr-o vedenie dumnezeiască a fost îndemnat la aceasta, pe care a avut-o mai înainte de moartea arhiepiscopului. ***Despre această vedenie Sfântul Metodie, patriarhul Constantinopolului, scria astfel: "Într-o noapte, Sfântul Nicolae a văzut pe Mântuitorul nostru întru slavă, stând aproape de dânsul şi dându-i Sfânta Evanghelie, care era împodobită cu aur şi cu mărgăritare; iar de partea cealaltă a văzut pe Sfânta Născătoare de Dumnezeu, punând pe umerii lui***

omofor arhieresc". După vedenia aceea trecând puţine zile şi răposând Ioan, arhiepiscopul Mirelor, Nicolae a fost ales arhiepiscop al acelei cetăţi.
De acea vedenie aducându-şi aminte Sfântul Nicolae şi văzând bunăvoirea lui Dumnezeu, încă şi rugăciunile soborului netrecându-le cu vederea, a primit păstoria Lichiei. Iar sfinţita adunare a episcopilor, împreună cu clericii, săvârşind toate cele ce se cuvin sfinţirii sale, a făcut praznic de bucurie, veselindu-se de păstorul lor, cel dat de Dumnezeu, de arhiereul lui Hristos, Nicolae. ***Astfel, Biserica lui Dumnezeu a primit pe făclia cea luminată, care n-a fost pusă la o parte, nici ascunsă sub obroc, ci stând la locul cel cuviincios, în sfeşnicul arhieriei şi al păstoriei, unde strălucea luminos, drept îndreptând cuvântul adevărului şi toate poruncile cele dreptcredincioase, sănătos cugetându-le şi învăţându-le.***

Chiar de la începutul păstoriei sale, plăcutul lui Dumnezeu grăia în sine astfel: ***"O! Nicolae, pentru această dregătorie şi pentru acest loc, trebuie alte obiceiuri; deci de acum să nu mai vieţuieşti ţie, ci altora".*** Apoi, vrând a învăţa pe oile sale faptele cele bune, nu-şi mai ascundea viaţa sa cea cu fapte bune, ca mai înainte. Căci mai înainte, numai unul Dumnezeu îi ştia viaţa, slujindu-I în taină. Iar după ce s-a făcut arhiereu, era arătată tuturor vieţuirea lui, nu pentru mărire deşartă, ci pentru folosul şi înmulţirea slavei lui Dumnezeu, încât s-au împlinit cele scrise în Evanghelie: ***Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.***

- *Sfântul Nicolae era oglinda turmei sale prin toate faptele cele bune şi model credincioşilor, după cum zice Apostolul:* ***"Cu cuvântul, cu viaţa, cu dragostea, cu credinţa, cu duhul şi cu curăţia".***
- *Apoi era blând, fără de răutate şi smerit cu duhul, ferindu-se de îngâmfare.*
- *Hainele lui erau simple şi hrana pustnicească pe care o gusta totdeauna numai o dată pe zi şi aceea seara.*
- *Toată ziua, se îndeletnicea cu lucrurile ce se cuveneau dregătoriei sale, ascultând nevoile celor ce veneau la dânsul, iar uşile casei lui erau deschise tuturor, căci era bun către toţi şi apropiat.*
- *Sărmanilor le era tată; săracilor, milostiv; mângâietor celor ce plângeau, ajutător celor năpăstuiţi şi tuturor mare făcător de bine.*
- *Apoi, şi-a câştigat spre ajutor în ostenelile sale cele păstoreşti şi pentru îndreptarea Bisericii, pe doi sfetnici cu fapte bune şi cu bună înţelegere, cinstiţi cu treapta preoţiei, adică pe Pavel de la Rodos şi pe Teodor Ascalonitul, bărbaţi cunoscuţi de toată Grecia.*

Astfel, bine păştea turma cea încredinţată lui, a oilor lui Hristos cele cuvântătoare. Iar ochiul cel zavistnic al diavolului celui viclean, care niciodată nu încetează a ridica război asupra robilor lui Dumnezeu, nerăbdînd a vedea credinţa cea bună înflorind în oameni, a ridicat prigoană asupra Bisericii lui Hristos, prin păgânii împăraţi ai Romei, Diocliţian şi Maximian. De la ei a ieşit atunci poruncă prin toată lumea, ca toţi credincioşii să se lepede de Hristos şi să se închine idolilor; iar cei ce nu se vor supune, să fie siliţi, cu chinuri, prin temniţe şi cu munci grele, apoi, în sfârşit, cu moarte silnică să fie pedepsiţi.

Un asemenea vifor pustiitor degrabă a ajuns şi până în cetatea Mira, dus fiind de doritorii păgânătăţii celei întunecate. ***Iar fericitul Nicolae, în cetatea aceea fiind căpetenie a tuturor creştinilor, cu limbă slobodă propovăduia credinţa cea bună a lui Hristos şi se arăta gata a pătimi pentru El. Pentru aceea a fost prins de muncitorii păgâni şi băgat în temniţă, dimpreună cu mulţi creştini. Petrecând aici multă vreme, a pătimit multe rele, răbdând foame, sete şi strâmtorarea temniţei. Pe cei împreună legaţi îi hrănea cu cuvântul lui Dumnezeu şi-i adăpa cu apele cele dulci ale bunei credinţe, sporind într-înşii credinţa în Hristos Dumnezeu şi punând picioarele acelora pe temelia cea nezdrobită. Apoi, întărindu-i întru mărturisirea lui Hristos, îi îndemna cu osârdie a pătimi pentru adevăr.***

După aceea, iarăşi s-a dăruit pace creştinilor şi ca soarele după norii cei întunecaţi, aşa a strălucit dreapta credinţă sau ca o răcoreală ce vine după furtună. Căci, căutând Hristos cu dragoste de oameni asupra moştenirii Sale, a pierdut stăpânirea păgânilor, izgonind de la împărăţie pe Diocliţian şi Maximian; iar cu dânşii a izgonit pe cei ce slujeau păgânătăţii elineşti şi a ridicat poporului său corn de mântuire, prin arătarea Crucii marelui împărat Constantin, căruia i-a încredinţat stăpânirea Romei.

Constantin, cunoscând pe Unul Dumnezeu şi punându-şi nădejdea în El, a biruit pe toţi potrivnicii săi cu puterea Sfintei Cruci şi a pierdut nădejdea cea deşartă, a celor ce împărăţiseră mai înainte, poruncind să risipească capiştile idolilor şi să zidească biserici creştine; iar pe cei ce erau închişi în temniţe pentru Hristos, i-a liberat şi cu mari laude i-a cinstit ca pe nişte eroi; şi toţi mărturisitorii lui Hristos s-au întors în patria lor.

Atunci şi cetatea Mirelor a primit iarăşi pe păstorul său, pe acest mare arhiereu Nicolae, mucenic cu voia şi fără sânge încununat. Acesta, având darul lui Dumnezeu într-însul, vindeca patimile şi neputinţele oamenilor, nu numai ale celor credincioşi, ci şi ale celor necredincioşi. Deci, pentru darul cel mare al lui

Dumnezeu care petrecea într-însul, multora s-a făcut slăvit, minunat şi foarte iubit; căci strălucea cu curăţia inimii şi era împodobit cu toate darurile lui Dumnezeu, slujind Domnului său în cuvioşie şi dreptate.

Pe atunci erau încă multe capişti idoleşti, în care poporul păgân slujea cu dragoste diavolească şi nu puţin popor pierea din cetatea Mirelor. *Dar dumnezeiescul arhiereu, aprinzându-se cu râvnă, a străbătut toate locurile acelea, risipind capiştile idoleşti, iar pe turma sa curăţind-o de necurăţiile diavoleşti. Sfântul Nicolae, luptându-se asupra duhurilor celor viclene, a venit şi asupra capiştei Artemidei, care fiind locaş al idolilor, era mare şi foarte împodobită. Pornirea sfântului era îndreptată mai mult asupra idolilor decât asupra necuratei capişti, pe care a dărâmat-o până la temelie, iar zidirea cea înaltă a risipit-o până la pământ; atunci duhurile cele viclene, neputând nicidecum răbda venirea sfântului, scoteau glasuri de plângere, strigând foarte tare, căci erau biruite şi izgonite din locul lor, prin arma rugăciunilor nebiruitului ostaş Nicolae, arhiereul lui Hristos.*

După aceasta, binecredinciosul împărat Constantin, vrând să întărească credinţa în Hristos Dumnezeu, a poruncit să se ţină soborul a toată lumea în cetatea Niceii. Acolo adunându-se Sfinţii Părinţi, au propovăduit luminat dreapta credinţă, iar pe Arie, rău cugetătorul şi semănătorul de neghină, împreună cu eresul lui, l-a dat anatemei. Apoi pe Fiul lui Dumnezeu întocmai de o cinste şi de o fiinţă cu Tatăl mărturisindu-L, a dat pace dumnezeieştii şi apostoleştii Biserici.

Atunci şi minunatul Nicolae fiind la sobor, unul din cei 318 Sfinţi Părinţi, cu mare vitejie a stat împotriva hulelor lui Arie şi împreună cu Sfinţii Părinţi a arătat dogmele credinţei celei drepte şi tuturor le-a făcut cunoscut cu adeverinţă.

Despre dânsul povesteşte unul dintre istorici, că, aprinzându-se cu râvnă dumnezeiască ca al doilea Ilie, a îndrăznit în mijlocul soborului a ruşina pe Arie, nu numai cu cuvântul, ci şi cu fapta, lovindu-l pe Arie peste faţă. De acest lucru, s-au întristat Sfinţii Părinţi şi, pentru aceea a luat de la dânsul semnele cele arhiereşti. Iar Domnul nostru Iisus Hristos şi Preabinecuvântata lui Maică, privind din înălţime la nevoinţele Sfântului Nicolae, au binevoit spre fapta lui cea cu îndrăzneală şi au lăudat râvna lui cea dumnezeiască. Aceeaşi vedenie a avut şi oarecare din Sfinţii Părinţi cei mai vrednici, precum însuşi Sfântul Nicolae a văzut mai înainte de alegerea sa la arhierie, adică, stând de o parte a lui, Hristos Domnul cu Evanghelia, iar de altă parte Preacurata Fecioară Născătoare de Dumnezeu cu omoforul, au dat înapoi cele luate de la dânsul, cunoscând din aceea că a fost plăcută lui Dumnezeu acea îndrăzneală a

sfântului. Deci, părinţii au tăcut şi ca pe un plăcut al lui Dumnezeu, foarte mult l-au cinstit.

Întorcându-se Sfântul Nicolae de la sobor, a venit la turma sa aducând pace, binecuvântare şi învăţătură sănătoasă la toată mulţimea poporului, cu gura sa cea de miere izvorâtoare. Apoi pe turma cea nesănătoasă şi străină a tăiat-o din rădăcină şi pe ereticii cei împietriţi şi nesimţitori, care îmbătrâniseră în răutate, mustrându-i, i-a izgonit de la turma lui Hristos, ca un lucrător de pământ înţelept, care curăţă toate cele ce sunt pe arie şi în teasc, iar pe cele mai bune le alege, apoi pleava o scutură.

Astfel preaînţeleptul lucrător al ariei lui Hristos, Sfântul Nicolae, umplea cu roduri bune hambarul cel duhovnicesc, iar pleava vicleşugului nălucitor şi ereticesc o vântura şi o lepăda departe de grâul Domnului. Pentru această pricină Sfânta Biserică îl numeşte lopată care vântură învăţăturile lui Arie ca pleava. El era cu adevărat lumina lumii şi sarea pământului, de vreme ce viaţa lui era luminată şi cuvântul lui dres cu sarea înţelepciunii. ***Căci avea bunul păstor mare purtare de grijă pentru turma sa în nevoile ce i se întâmplau, nu numai cu păşunea cea duhovnicească hrănind-o pe dânsa, ci şi de hrana cea trupească purta grijă.***

Altă dată, întâmplându-se în ţara Lichiei foamete mare şi cetatea Mirelor lipsindu-se de tot felul de hrană, iar poporul fiind în mare lipsă, arhiereul lui Dumnezeu, milostivindu-se spre poporul cel sărac care pierea de foame, s-a arătat noaptea în somn unui neguţător din Italia, care umpluse o corabie cu grâu, vrând să meargă cu ea în altă ţară şi dându-i trei galbeni arvună, i-a poruncit să meargă în cetatea Mira şi acolo să-şi vândă grâul cu preţ. Deşteptându-se neguţătorul din somn şi aflând în mâna sa trei galbeni, s-a înspăimântat, minunându-se de un vis ca acela.

Pentru minunea aceea nu s-a arătat neguţătorul neascultător, spre a face ceea ce i s-a poruncit. Ci, s-a pogorât în cetatea Mira şi a vândut grâul celor ce erau într-însa, netăinuind arătarea Sfântului Nicolae, ce i s-a făcut lui în somn. Iar cetăţenii, aflând mângâiere în acea foamete şi auzind cele istorisite, au dat slavă şi mulţumire lui Dumnezeu şi fericeau pe marele arhiereu Nicolae, pe hrănitorul lor cel minunat.

****

În vremea aceea, s-a făcut o tulburare în Frigia cea mare, de care auzind împăratul Constantin a trimis trei voievozi împreună cu ostaşii cei ce erau sub

dânşii să liniştească acea tulburare. Iar numele voievozilor sunt acestea: Nepotian, Ursul şi Erpilion. Aceştia, cu multă sârguinţă, plecând din Constantinopol au venit în oarecare liman al eparhiei Lichiei, care se numeşte malul Andrian, unde era o cetate. Şi de vreme ce nu le da mâna să meargă, pentru că marea era învolburată, aşteptau la limanul acela liniştirea mării. Atunci, unul din ostaşi ieşind din corabie ca să cumpere cele de trebuinţă, lua cele străine cu sila, precum este obiceiul ostaşilor. Adeseori făcând acestea, făceau pagubă celor ce vieţuiau acolo. Pentru această pricină s-a făcut gâlceavă şi tulburare, ba şi război era să se facă din amândouă părţile, la locul ce se numea Placomata.

Înştiinţându-se de aceasta, Sfântul Nicolae nu s-a lenevit a merge singur către ţărmul acela şi în cetate, ca să potolească cearta dintre dânşii. Apoi, îndată, toată cetatea şi voievozii, auzind de venirea sfântului, i-au ieşit în întâmpinare şi s-au închinat lui. Sfântul a întrebat pe voievozi de unde sunt şi unde merg? Ei au zis că sunt trimişi de împărat în Frigia să potolească tulburarea ce s-a făcut acolo. Sfântul i-a sfătuit să dea învăţătură ostaşilor lor ca să nu facă supărare poporului. Apoi, luând pe voievozi în cetate, i-a ospătat cu dragoste. Iar ei, certând pe ostaşi, au potolit tulburarea şi s-au învrednicit de binecuvântarea sfântului.

***

Făcându-se aceasta, au venit oarecari cetăţeni din Mira, care, plângând cu lacrimi şi căzând la picioarele sfântului, cereau ajutor pentru nişte oameni osândiţi fără de vină. Ei spuneau cu mâhnire, că, nefiind sfântul acolo, a venit Eustatie ighemonul şi, umplându-şi mâinile cu bani de la oarecari oameni răi, a osândit la moarte pe trei bărbaţi din cetatea lor, care n-au greşit nimic, "de care lucru toată cetatea se mâhneşte şi plânge, aşteptând întoarcerea ta, stăpâne; că de ai fi fost tu acasă, n-ar fi îndrăznit ighemonul a face o judecată aşa nedreaptă".

Arhiereul lui Dumnezeu, auzind unele ca acestea, s-a mâhnit cu sufletul şi, luând împreună cu dânsul pe voievozi, îndată a plecat. Ajungând la locul ce se numeşte Leu, au întâlnit pe nişte oameni venind şi i-au întrebat dacă ştiu ceva de acei trei bărbaţi care sunt osândiţi la moarte. Ei au zis către dânsul: "I-am lăsat în câmpul lui Castor şi al lui Polux, fiind aduşi acolo ca să-i taie". Atunci sfântul s-a îndreptat în grabă la locul acela, sârguindu-se a ajunge mai înainte de uciderea cea nevinovată a acelora. Ajungând la locul acela, a văzut popor mult stând acolo şi pe cei trei bărbaţi osândiţi, având mâinile legate şi feţele acoperite şi plecate la pământ şi cu grumazii goi, aşteptând desăvârşita tăiere. Atunci a văzut pe gealat scoţând sabia spre a-i ucide, arătându-se tulburat şi cu chip sălbatic, pentru care motiv acea privelişte era tuturor înfricoşată şi de plângere. Atunci, arhiereul lui Hristos, tulburându-se în suflet, a intrat cu îndrăzneală prin popor şi, apucând sabia din mâna gealatului, a aruncat-o la pământ, netemându-se de nimic, iar pe bărbaţi i-a dezlegat din legături.

Toate acestea le făcea sfântul cu mare îndrăzneală şi nu era nimeni care să-l oprească; căci cuvântul lui era cu stăpânire şi lucrul său cu putere dumnezeiască, fiind mare înaintea lui Dumnezeu şi a tot poporul. Acei trei bărbaţi, izbăviţi de moarte, văzându-se întorşi din ghearele morţii către viaţă,

plângeau de bucurie cu lacrimi fierbinţi şi strigau cu mulţumire toţi cei ce se adunaseră acolo. Apoi a venit şi ighemonul Eustatie, iar plăcutul lui Dumnezeu l-a trecut cu vederea şi, când se apropia de el, îi întorcea faţa, iar când cădea la picioarele lui, nu-l primea. Zicea sfântul că-l va spune la împărat şi va ruga pe Dumnezeu spre a-l pedepsi; apoi, cu desăvârşite munci îl îngrozea foarte, ca pe unul care nu-şi ocârmuieşte cu dreptate stăpânirea. Iar el, fiind mustrat de conştiinţă şi înfricoşat de îngrozirea sfântului, cu lacrimi cerea milă şi se rugă din tot sufletul, căindu-se pentru nedreptatea sa, căutând să se împace cu marele părinte Nicolae. Vina o aruncă asupra lui Simonit şi a lui Eudoxie, cei mai de frunte ai cetăţii, dar minciuna nu putea să se tăinuiască, pentru că sfântul ştia cu dinadinsul că, fiind mituit cu aur, a osândit la moarte pe cei nevinovaţi şi tot poporul dădea mare mulţumire Sfântului părinte Nicolae. Abia fiind îmblânzit plăcutul lui Hristos, a iertat pe ighemon, fiindcă acum singur, cu smerenie şi cu multe lacrimi, mărturisea greşeala sa şi nu mai arunca pe altcineva.

Voievozii cei mai sus pomeniţi, împreună cu cei ce veniseră cu dânşii, văzând toate cele ce s-au petrecut, s-au minunat de râvna şi de bunătatea marelui arhiereu al lui Dumnezeu. Apoi, învrednicindu-se de sfintele lui rugăciuni şi, primind binecuvântarea sa ca pe un dar, s-au dus în Frigia ca să împlinească porunca împăratului. Deci, mergând acolo, au alinat tulburarea ce era şi săvârşind toate cele poruncite lor de împăratul, s-au întors cu bucurie în Vizantia şi au avut cinste şi multă laudă de la împărat şi de la toţi dregătorii. De atunci, pentru slava lor cea mare, petreceau în palat, unde au şi fost învredniciţi a fi în sfatul împărătesc. Dar ochii cei zavistnici şi vicleni ai oamenilor răi, neputând a-i vedea într-o mărire ca aceea, s-au pornit spre răutate şi vrăjmăşie.

De aceea, împletind cei răi sfat viclean, s-au apropiat de Avlavie, eparhul cetăţii, urzind cumplite clevetiri asupra bărbaţilor acestora şi zicând: "N-au sfătuit bine voievozii, nici nu va fi bun sfârşitul sfatului lor, că ei încep lucruri noi, care acum au intrat în urechile noastre şi meşteşugesc cele viclene asupra împăratului". Astfel, clevetind asupra lor, mulţime de aur au dat eparhului şi au dus acea clevetire şi în urechile împăratului. Auzind, împăratul îndată a poruncit, ca, fără altă întrebare, să-i arunce în temniţă pe cei trei voievozi, ca să nu fugă pe ascuns şi să săvârşească sfatul lor cel rău. Deci voievozii erau în legături şi în temniţă, neştiind pentru ce sunt aruncaţi acolo, că nu se ştiau a fi vinovaţi cu nimic.

Trecând puţină vreme, clevetitorii s-au temut că nu cumva să se vădească clevetirea lor cea mincinoasă şi să iasă la iveală răutatea lor, încât să se întoarcă asupra lor toată nevoia. Pentru aceea, cu multe rugăciuni s-au apropiat de

eparh, sfătuindu-l să nu lase mai multă vreme în viaţă pe acei bărbaţi, ci degrabă să facă judecată de moarte, după hotărârea cea dintâi. Iar eparhul, care se îndulcise cu iubirea de aur, auzind acestea a pus sfârşit făgăduinţei. Deci, îndată s-a dus la împărat cu faţă mâhnită şi cu chip posomorât, ca un vestitor de rău, vrând a se arăta că se îngrijeşte mult pentru viaţa împăratului şi cu credinţă se sârguieşte pentru dânsul. Apoi a început, în felurite chipuri, a-l înşela cu cuvinte viclene şi meşteşugite, pornindu-l spre mânie asupra celor nevinovaţi şi zicând: "Nici unul din cei ce stau în temniţă nu vor a se pocăi, împărate, ci, petrecând în cel dintâi gând rău, nu încetează a cugeta vicleşug şi a gândi asupra ta cu răutate. Deci, porunceşte mai iute să-i omoare, ca nu cumva apucând ei înainte, să săvârşească răutatea pe care au pornit-o asupra ta, astfel vor ajunge la sfârşit scopurile lor cele rele".

Cu aceste cuvinte fiind tulburat împăratul, a osândit la moarte pe cei nevinovaţi; dar fiind seară, s-a amânat uciderea lor până a doua zi dimineaţă. Înştiinţându-se despre aceasta, străjerul temniţei şi plângând mult pentru o năpastă ca aceea, pusă asupra acelor nevinovaţi, a venit la voievozi, zicând: "Mai bine ar fi fost de mine să nu vă fi cunoscut pe voi, nici să mă fi îndulcit de dragoste şi cu vorbe la masă, căci mai cu înlesnire aş fi răbdat acum despărţirea de voi şi mai puţină jale mi-ar fi pricinuit năpasta ce a venit asupra voastră. Apoi n-ar fi venit o mâhnire ca aceasta asupra sufletului meu, pentru că mâine dimineaţă, vai mie! ne vom despărţi unul de altul cu amar şi de acum nu voi mai vedea prea iubitele voastre feţe, nici vă voi mai auzi vorbind, căci s-a poruncit să vă omoare. Deci să rânduiţi dacă vreţi ceva, pentru averea voastră, că acum este vremea, ca să nu apuce moartea voinţa voastră".

Zicând acestea cu tânguire, iar ei ştiindu-se nevinovaţi faţă de împărat şi deci nevrednici de moarte, şi-au rupt hainele şi cumplit îşi smulgeau părul, zicând: "Ce vrăjmaşi au pizmuit asupra vieţii noastre şi pentru ce să murim noi ca nişte tâlhari? Că n-am făcut nimic vrednic de moarte". Atunci chemau pe ai lor pe nume, pe rude şi pe cunoscuţi şi puneau martor pe Dumnezeu că nimic rău n-au făcut şi plângeau amar.

Unul dintr-înşii, cu numele de Nepotian, şi-a adus aminte de Sfântul Nicolae, care, stând în Mira înaintea celor trei bărbaţi, li s-a făcut lor ajutător preaslăvit şi preabun apărător, izbăvindu-i pe aceia de moarte. Despre aceasta zicând, unul către altul se rugau: "Dumnezeule al lui Nicolae, care ai izbăvit pe cei trei bărbaţi de moartea cea nedreaptă, caută acum şi asupra noastră că nu avem alt ajutor între oameni; pentru că iată ne-a cuprins mare nevoie şi nu are cine să ne izbăvească din această năpastă. Iată şi glasul nostru a amorţit, mai înainte de

ieşirea sufletului şi limba noastră se usucă, aprinzându-se de focul inimii, iar acum nici rugăciuni nu mai putem să-Ţi aducem. Degrabă să ne întâmpine îndurările Tale, Doamne, şi ne scoate pe noi din mâinile celor ce vor sufletele noastre, că iată mâine de dimineaţă vor să ne omoare; sârguieşte spre ajutorul nostru şi ne izbăveşte pe noi, cei nevinovaţi de moarte".

Dumnezeu, auzind rugăciunile celor ce se temeau de El şi, ca un tată miluind pe fii, le-a trimis spre ajutor pe sfântul şi plăcutul Său, pe marele arhiereu Nicolae. Căci în acea noapte, dormind împăratul, i s-a arătat în vis arhiereul lui Hristos, zicând aşa: "Scoală-te iute şi eliberează pe cei trei voievozi, care sunt ţinuţi în temniţă, pentru că fără de vină sunt clevetiţi şi cu nedreptate pătimesc". Şi, spunând tot adevărul, i-a zis: "De nu mă vei asculta şi de nu-i vei elibera pe dânşii, apoi voi ridica asupra ta război precum a fost în Frigia şi rău vei pătimi". Mirându-se împăratul de îndrăzneala Sfântului Nicolae, se gândea cum a îndrăznit noaptea fără de vreme a intra înăuntrul palatului său şi i-a zis: "Cine eşti tu care îndrăzneşti a aduce o îngrozire ca aceasta asupra stăpânirii noastre?". El i-a răspuns: "Nicolae îmi este numele şi sunt arhiereul mitropoliei Mirelor".

Împăratul s-a tulburat de acea vedenie şi, sculându-se, se gândea ce este aceasta? Asemenea şi lui Avlavie, eparhul, într-acea noapte, dormind el, i s-a arătat în vis sfântul şi tot acelaşi lucru i-a spus pentru acei bărbaţi. Deşteptându-

se, Avlavie s-a temut şi se îngrozea în mintea sa de ceea ce văzuse. Apoi a venit oarecine de la împărat spunându-i ce a văzut şi acesta în vis. Iar el degrabă mergând la împărat i-a spus vedenia şi ceea ce i s-a arătat lui şi se minunară amândoi de acea vedenie preaslăvită, care deopotrivă li s-a făcut la amândoi.

Îndată a poruncit împăratul să aducă înaintea sa pe voievozii din temniţă şi a zis către dânşii: "Ce vrăjitorii aţi făcut de aţi trimis asupra noastră asemenea vedenii? Căci arătându-se un bărbat ne-a îngrozit foarte rău, lăudându-se că degrabă va aduce război", iar ei neştiind nimic se întrebau unul pe altul, de ştie vreunul ceva - că nici unul nu ştia nimic - şi cu ochii umiliţi au căutat unul spre altul.

Văzând împăratul una ca aceasta, s-a schimbat în blândeţe şi a zis către dânşii: "Netemându-vă de rău, spuneţi adevărul". Iar ei cu ochii plini de lacrimi şi foarte mult tulburându-se, au zis: "Noi, împărate, vrăjitorii nu ştim, nici am plănuit ceva rău asupra stăpânirii tale, nici am gândit ceva, martor ne este nouă ochiul cel a toate văzător al Domnului. Iar de nu va fi aşa şi vei afla vicleşug întru noi, apoi să nu faci cu noi nici o milă; şi nu numai cu noi aceşti trei, ci chiar pe neamul nostru să nu-l cruţi. Noi ne-am învăţat de la părinţii noştri a cinsti pe împărat şi, mai vârtos decât toate, a avea credinţă către dânsul. Drept aceea, acum cu credinţă am păzit viaţa ta, iar cele încredinţate nouă, precum s-a căzut dregătoriei noastre, bine le-am cârmuit, slujind cu osârdie poruncii tale; căci tulburarea cea din Frigia am potolit-o şi războiul cel plănuit de vrăjmaşi l-am risipit, arătând prin aceasta vitejia noastră cu fapta înaintea ta, precum vor spune cei ce ştiu bine. Iar stăpânia ta mai înainte ne-ai dăruit cinste, iar acum cu asprime te-ai înarmat asupra noastră, fiind cumplit judecaţi şi cu groază aşteptăm a pătimi. Aşadar, precum ni se pare nouă, o, împărate, osârdia noastră către tine a fost pricinuitoare nouă de mari munci, căci în loc de slavă şi de cinstea pe care am nădăjduit-o, frica morţii şi osândirea ne-a cuprins pe noi".

Umilindu-se împăratul de aceste cuvinte, se căia de batjocura adusă bărbaţilor acelora; fiindcă se cutremura de judecata lui Dumnezeu şi se ruşina de porfira cea împărătească; căci cel ce se nevoieşte a pune altora legi, vede însuşi că face judecăţi fără de lege. Deci, într-acel ceas a căutat mai cu milă asupra lor şi a început a vorbi către ei cu blândeţe. Iar ei, uitându-se cu umilinţă către împărat, îndată au văzut chipul Sfântului Nicolae şezând împreună cu împăratul şi făcându-le milostivire şi iertare. Aceasta însă nimeni nu o vedea, fără numai cei trei voievozi. Atunci, luând ei îndrăzneală au zis cu glas tare: "Dumnezeule al lui Nicolae, care ai izbăvit odinioară pe cei trei bărbaţi în Mira de la moartea cea nedreaptă, scoate-ne şi pe noi, robii tăi, din această nevoie, ce ne stă asupra".

Iar împăratul, luând cuvânt, a zis: "Cine este Nicolae şi pe care bărbaţi a izbăvit? Spuneţi-mi cu de-amănuntul aceasta". Iar Nepotian i-a povestit toate.

Atunci împăratul, cunoscând pe Sfântul Nicolae că este mare plăcut al lui Dumnezeu şi minunându-se de îndrăzneala şi de râvna lui pentru cei năpăstuiţi, a liberat pe voievozii aceia, zicându-le: "Nu eu vă dăruiesc viaţa, ci marele slujitor al lui Dumnezeu, Nicolae, pe care voi l-aţi chemat spre ajutor. Deci să mergeţi la dânsul şi să-i daţi mulţumire, apoi spuneţi-i lui din partea mea: "Iată am făcut cele poruncite de tine; deci nu te mânia asupra mea, plăcutule al lui Hristos!". Acestea zicând, le-a încredinţat o Evanghelie ferecată cu aur, o cădelniţă de aur, împodobită cu pietre scumpe şi două sfeşnice, poruncindu-le să le dea bisericii din Mira.

Astfel, cei trei voievozi dobândind preaslăvita mântuire, îndată au pornit pe cale şi cu bucurie au venit la sfânt, pe care cu veselie l-au văzut. Apoi mare mulţumire i-au dat, ca unuia care le-a făcut o bunătate ca aceea şi cântau, zicând: Doamne, Doamne, cine este asemenea Ţie Cel ce izbăveşti pe săracul din mâna celor mai tari decât dânsul?" Apoi, nici pe cei săraci nu i-au lăsat nemiluiţi, ci şi pe aceia i-au îndestulat din averile lor, iar după aceea, cu bună sporire s-au întors la ale lor.

Acestea sunt lucrurile lui Dumnezeu, care măresc pe plăcutul Său. De aceea, ca o pasăre ducându-se vestea despre dânsul pretutindeni, a străbătut luciul mărilor şi toată lumea, încât nici un loc nu rămăsese, unde să nu fi fost auzite minunile cele mari ale slăvitului arhiereu Nicolae, după darul cel dat lui de la Atotputernicul Dumnezeu.

***

Odată nişte corăbieri plutind de la Egipt spre părţile Liciei, li s-a întâmplat o furtună mare, încât şi pânzele au fost aruncate jos, iar corabia era să se sfarme de tulburarea valurilor celor mari. Atunci toţi se speriară de moarte. Iar când şi-au adus aminte de marele arhiereu Nicolae - pe care niciodată nu-l văzuseră, decât numai auziseră de dânsul, că este grabnic ajutător celor ce-l cheamă întru nevoi -, s-au îndreptat cu rugăciunile către dânsul şi l-au chemat în ajutor. Iar sfântul, îndată s-a arătat lor şi a intrat în corabie, zicând: "Iată, m-aţi chemat şi am venit ca să vă ajut; deci nu vă temeţi". Apucând cârma, se vedea cum cârmuieşte corabia. Apoi a certat vântul şi marea, precum şi Domnul nostru odinioară Care a zis: Cel ce crede în Mine şi lucrurile care le fac Eu, acela le va face. Astfel, credinciosul rob al Domnului poruncea mării şi vântului şi acelea îi erau ascultătoare.

După aceea corăbierii, purtaţi de vânt lin, au sosit în cetatea Mira şi, ieşind din corabie, au mers în cetate, vrând să-l vadă pe cel ce i-a izbăvit din nevoi. Văzându-l mergând la biserică, au cunoscut pe făcătorul lor de bine şi, alergând, au căzut la picioarele lui, dându-i mulţumire. Iar Minunatul Nicolae, nu numai din nevoia cea trupească şi de moarte i-a izbăvit pe aceia, ci şi pentru mântuirea sufletelor lor a avut purtare de grijă; căci, fiind mai înainte-văzător a văzut într-înşii cu ochii cei duhovniceşti gândul păcatului, care depărtează pe om de Dumnezeu şi-l abate de la poruncile lui. De aceea a zis către dânşii: "Cunoaşteţi-vă pe voi, rogu-vă, o, fiilor, cunoaşteţi-vă inimile voastre şi gândurile vi le îndreptaţi spre bună plăcere de Dumnezeu, pentru că, deşi ne tăinuim şi ne socotim a fi buni de către ceilalţi oameni, dar de Dumnezeu nimic nu se poate tăinui. De aceea sârguiţi-vă cu toată osârdia a păzi sfinţenia cea sufletească şi curăţenia cea trupească, căci sunteţi biserică a lui Dumnezeu, precum grăieşte dumnezeiescul Apostol Pavel: De va strica cineva casa lui Dumnezeu, pe acela strica-l-va Dumnezeu.

Astfel, mustrând pe bărbaţii aceia cu cuvinte folositoare de suflet, i-a eliberat cu pace**, **căci fericitul avea obiceiul de mustrare, ca un tată iubitor de fii, iar faţa lui era ca a îngerului lui Dumnezeu, strălucind cu darul cel dumnezeiesc. Din faţa lui ieşea o rază preastrălucită, ca şi din a lui Moise şi vederea lui aducea mult folos celor ce priveau spre dânsul; căci dacă cineva ar fi fost îngreuiat cu orice fel de patimă sau cu întristare sufletească, numai dacă ar fi privit spre sfântul, îndată afla îndestulată mângâiere întristării sale. Sau de vorbea cineva cu dânsul, mult sporea întru cele bune. Aşa că nu numai cei credincioşi, dacă se întâmplă a auzi ceva din limba cea dulce şi izvorâtoare de miere, ci şi cei necredincioşi se umileau şi se povăţuiau spre mântuire, lepădând răutatea necredinţei cea din tinereţe şi primind în inimă cuvântul cel drept al adevărului.

Marele plăcut al lui Dumnezeu a vieţuit ani destui, strălucind în mijlocul cetăţii Mirelor cu dumnezeieştile podoabe, după cum zice dumnezeiasca Scriptură: ***"Ca un luceafăr de dimineaţă prin mijlocul norilor, ca luna plină de zilele sale şi ca soarele ce străluceşte asupra Bisericii Dumnezeului Celui prea înalt, ca un crin lângă izvoarele apelor şi ca nişte mir de mult preţ, bine mirosind tuturor".***

În adânci bătrâneţe, fiind plin de zile bune, şi-a dat datoria cea de obşte a firii omeneşti, bolind puţin cu trupul, apoi şi-a săvârşit bine viaţa sa vremelnică. Deci a fost petrecut cu bucurie şi cu psalmi la viaţa cea neîmbătrânită şi fericită, însoţindu-l sfinţii îngeri şi întâmpinându-l cetele sfinţilor.

Lângă cinstitul lui trup adunându-se episcopi de prin toate cetăţile, în mulţime fără număr, l-au pus cu cinste în biserica cea sobornicească a mitropoliei Mirelor, în ziua a şasea a lunii decembrie. ***Apoi se săvârşiră multe minuni de către sfintele moaşte ale plăcutului lui Dumnezeu. Pentru că a izvorât mir cu bună mireasmă din moaştele lui, cu care, ungându-se cei bolnavi, dobândeau sănătate.*** Din această pricină, de la marginile pământului alerga lumea la mormântul lui, căutând tămăduirea bolilor şi nu se lipseau de ceea ce căutau, căci toate neputinţele se vindecau cu acel sfânt mir, nu numai cele trupeşti, ci şi cele sufleteşti, iar duhurile cele viclene se îngrozeau, nu numai în viaţă, ci şi după moartea să le biruia pe acelea, cum şi acum le biruieşte.

****

Odată, nişte bărbaţi temători de Dumnezeu, de la gura râului ce se numeşte Tanais, auzind de moaştele cele izvorâtoare de mir şi vindecătoare ale arhiereului lui Hristos, Nicolae, care se afla în Mira, cetatea Lichiei, s-au sfătuit să meargă pe mare, acolo, pentru închinăciune. Umplând corabia cu grâu, voiau să plutească. Dar vicleanul diavol, care era sălăşluit mai înainte în capiştea Artemidei şi pe care îl izgonise de acolo Sfântul Nicolae, risipind capiştea, simţind că vrea să plece corabia către marele părinte, mâniindu-se pentru risipirea capiştei cum şi pentru izgonirea sa de acolo, se sârguia cu toată puterea să se răzbune asupra sfântului.

Astfel, diavolul s-a gândit să facă împiedicare bărbaţilor acelora din calea pe care o plănuiseră şi să-i lipsească de sfinţenie, făcându-le piedici dorinţei lor. Deci s-a prefăcut în chip de femeie şi se făcea că poartă un vas plin cu untdelemn, apoi a zis către bărbaţii aceia: "Aş fi vrut să duc aceasta la mormântul sfântului, dar foarte mult mă tem pe mare, că nu este cu putinţă unei femei neputincioase ca mine şi bolnavă cu stomacul, a îndrăzni să călătorească pe atâta noian. Pentru aceea, rogu-vă pe voi ca, luând vasul acesta, să-l duceţi la mormânt şi să turnaţi untdelemn în candela sfântului". Zicând diavolul acestea, a dat vasul în mâinile acelor iubitori de Dumnezeu. Nu se ştia însă cu ce fel de vrăji era amestecat acel untdelemn, ca să vatăme şi să prăpădească pe cei din corabie. Dar aceia, neştiind lucrarea vicleanului, au ascultat cererea lui şi au luat vasul cu untdelemn diavolesc şi, pornind de la mal, în ziua aceea au plutit bine. Însă a doua zi a început a sufla vântul dinspre miazănoapte şi a face plutirea cu anevoie; deci, multe zile primejduindu-se de valuri, se gândeau să se întoarcă înapoi. Întorcând corabia, li s-a arătat Sfântul Nicolae, plutind într-o barcă mai mică şi le zise: "Unde mergeţi, bărbaţilor? Pentru ce aţi lăsat calea ce vă stă înainte şi vă întoarceţi? În mâna voastră este a potoli viforul şi a face corabiei calea uşoară, căci este diavolească acea rea măiestrie care vă împiedică

în călătoria voastră. Că nu o femeie v-a dat vasul, ci însuşi diavolul; deci aruncaţi-l în mare şi îndată veţi avea calea cu bună sporire".

Auzind acestea, bărbaţii aceia au luat vasul şi l-au aruncat în adâncul mării. Şi făcând aceasta, îndată a ieşit de acolo fum negru şi pară de foc, care a umplut văzduhul de miros greu, iar marea se desfăcu şi fierbând apa din adânc, clocotea. Iar picăturile apei erau ca nişte scântei de foc, încât foarte mult s-au temut cei ce erau în corabie şi de frică ţipau. Dar ajutorul care se arătase lor, poruncind să îndrăznească şi să nu se teamă, a alinat marea; apoi pe călători, izbăvindu-i de frică, i-a făcut a pluti fără primejdie spre Licia. Atunci, îndată, venind o răcoreală cu bună mireasmă, a suflat asupra lor şi s-au bucurat; apoi au plutit cu bine până la cetatea cea dorită. Acolo, închinându-se moaştelor celor izvorâtoare de mir ale grabnicului ajutător şi apărător, mulţumeau Atotputernicului Dumnezeu. Apoi, înălţând rugăciuni marelui părinte, s-au întors în ţara lor, povestind tuturor, cu lacrimi de bucurie, ceea ce li se întâmplase pe cale.

Multe, mari şi preaslăvite minuni a făcut Sfântul Nicolae, acest mare plăcut al lui Dumnezeu, pe uscat şi pe mare, ajutând celor ce erau în primejdii, izbăvind de înecare şi scoţându-i din adâncul mării la uscat; răpindu-i din robie şi aducându-i la casele lor; izbăvind din legături şi din temniţe, apărând de tăierea de sabie şi scăpând de la moarte, apoi multora le-a dat tămăduiri: orbilor, vedere; şchiopilor, umblare; surzilor, auz; muţilor, grai. Pe mulţi, din cei ce pătimeau în sărăcia cea mai mare, i-a îmbogăţit, iar celor flămânzi le-a dat hrană. ***Şi la toată nevoia, s-a arătat gata ajutător, apărător cald, grabnic folositor şi sprijinitor; iar acum, deasemenea, ajută pe cei ce-l cheamă şi din primejdii îi izbăveşte.*** Ale cărui minuni precum este cu neputinţă a le număra, tot aşa cu anevoie este a le descrie. Pe acest mare făcător de minuni îl ştie Răsăritul şi Apusul, şi toţi creştinii cunosc nenumăratele lui minuni. Deci, să se slăvească printr-însul Dumnezeu Cel Unul în Treime lăudat: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, căruia se cuvine laudă în veci. Amin.